

INTEGRAAL
CULTUURBELEIDSPLAN
2014 - 2019
SINT-AGATHA-BERCHEM

**NIEUWKOMERS
MAKEN HET DORP
SPANNEND**

INTEGRAAL CULTUURBELEIDSPLAN 2014 - 2019 SINT-AGATHA-BERCHEM

Toelichting bij dit cultuurbeleidsplan	5
1. Sint-Agatha-Berchem – Omgevingsanalyse	7
2. De culturele spelers in de gemeente	13
3. Sterkte-zwakte analyse van de gemeente	21
4. Missie	25
5. Visie	26
6. Algemene en concrete doelstellingen	27
7. Een proces van participatie voor een Integraal Cultuurbeleidsplan	33
8. Evaluatie van ‘Belofte aan Berchem’ 2008 - 2013	39
9. Middelen voor cultuur	43
10. Synergie met andere plannen	45
11. Bijlagen	47

Toelichting bij dit cultuurbeleidsplan

Sint-Agatha-Berchem wordt regelmatig geïdentificeerd als een authentiek landelijk stukje Brussel waar iedere zomer koeien grazen tegenover het winkelcentrum 'Basilix'. Bij de Berchemmenaren leeft het besef dat het dorpsgevoel onder druk komt te staan. De grote toestroom van nieuwe inwoners met een ander profiel, met een andere culturele achtergrond impliceert nieuwe behoeften, zowel voor onderwijs als voor socio-culturele omkadering. De ons-kent-ons mentaliteit heeft stilaan maar zeker afgedaan. De doelgroep 'Nieuwkomers' is echter complex en vaak moeilijk bereikbaar. Wat moeilijk bereikbaar is, heeft ook een spannende kant. Vandaar de titel: "Nieuwkomers maken het dorp spannend", een titel die we trouwens "*geleend*" hebben van een journalist bij 'Brussel Deze Week'. Eerlijkheidshalve moeten we toegeven dat we er nog niet uit zijn: de consequenties van deze instroom, de vertaling hiervan in dit Integraal Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 en tenslotte de uitwerking in algemene en concrete doelstellingen. Moeten we hiervoor proces- en/of aanbodgericht werken? Hoe kunnen we deze doelgroep actief betrekken bij het (programma)aanbod en de werking van de culturele partners? Wie denkt hiervoor in dit Cultuurbeleidsplan pasklare oplossingen te vinden, komt van een kale reis terug. Het is een werk van lange adem en de tijd zal hopelijk raad brengen.

De bevolking van de gemeente lijkt te verjongen (de 'Nieuwkomers' hebben meer kinderen en halen het leeftijdsgemiddelde naar omlaag)... maar ook de Berchemse jeugd blijkt een niet zo gemakkelijk bereikbare doelgroep te zijn. Hoe kan je nu ook hen betrekken bij de programmering en werking van de Berchemse culturele instellingen? Brengt de door de Gemeentelijke jeugddienst groots opgezette enquête onder de Berchemse jongeren soelaas? Via deze enquête leveren zij immers zelf het materiaal voor een toekomstig beleid. Reikhalzend kijken wij dan ook uit naar de resultaten van deze enquête en zullen proberen, om ten laatste, tegen 2019, samen met de culturele partners en met de Gemeentelijke jeugddienst, de resultaten hiervan om te zetten in concrete doelstellingen en acties die aansluiten bij de wensen van zowel de georganiseerde als de niet-georganiseerde Berchemse jongeren.

Tijdens een recente vergadering van het Adviesorgaan voor Nederlandstalige cultuur vroegen enkele leden zich af of de algemene doelstellingen van dit Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 nu wel echt de 'speerpunten' zijn van een Lokaal Cultuurbeleid voor Sint-Agatha-Berchem, als er ondertussen geen basisoplossingen gevonden worden voor de capaciteitsproblemen van onze Nederlandstalige kleuter- en basisscholen (een nijpend tekort aan schoolklassen), voor een kwalitatieve huisvesting van de Gemeentelijke academie voor muziek en woord en voor de dringende renovatie van de culturele zaal: de Oude Kerk. Het spreekt voor zich dat het Lokaal Cultuurbeleid niet over de middelen beschikt om hiervoor stappen te kunnen ondernemen. Het zal echter wel met bijzondere interesse en alert de evoluties van deze projecten volgen en samen met het gemeentebestuur naar mogelijke oplossingen blijven zoeken.

Deze toelichting eindigen we in schoonheid en positief. Tijdens 2008 - 2013 (de periode van het vorige Cultuurbeleidsplan) is de nieuwe jeugdinfrastructuur in de Groendreef met de Chirolokalen en met het Jeugdhuis De KUUB uit de steigers gekomen. Daarnaast kwam er ook de infrastructuurvernieuwing en uitbreiding van het gemeenschapscentrum De Kroon met een prachtig en functioneel ontmoetingscafé met buitenterras. Trouwens dit ontmoetingscafé heeft niet op het Cultuurbeleidsplan gewacht om nu al in te spelen op de wensen van de Berchemmenaren. Eerstdaags start het café, op vraag van de bezoekers, met een filmprogramma.

Het hart van dit Cultuurbeleidsplan zijn de Missie, de Visie en de Algemene en Concrete doelstellingen. Voor de beschrijving van de omgevingsanalyse zijn we volop gaan putten uit vorige cultuurbeleidsplannen. De bronnen voor de cijfers in de omgevingsanalyse zijn variabel. Nu eens is de bron de dienst bevolking van de gemeente zelf voor de meest recente cijfers, dan weer de cijfers van het BISA (het Brussels Instituut voor Statistiek en Analyse). Enkel deze cijfers worden gepubliceerd, waarvan wij denken dat zij relevant zijn voor de uitbouw van een lokaal cultuurbeleid in onze gemeente.

1. Omgevingsanalyse - Sint-Agatha-Berchem

1.1. Ligging:

Sint-Agatha-Berchem is gelegen in het noordwesten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, grenzend aan (met de klok mee) Ganshoren (1), Koekelberg (2) en Sint-Jans Molenbeek (3), Dilbeek (Groot-Bijgaarden) (4) en Asse (Zellik) (5).*

Sint-Agatha-Berchem geldt als één van de belangrijkste toegangspoorten tot de Brusselse binnenstad. Dit resulteert in een aantal erg drukke verkeersaders die de gemeente doorsnijden:

1. De Keizer Karellaan
2. De Gentsesteeweg (en een deel van de Zellikseesteeweg)
3. De as Koning Albertlaan - Goffinlaan - Frans Gasthuislaan.

Het centraal gelegen Schweitzerplein vormt zowat het zwaartepunt van de gemeente.

Sint-Agatha-Berchem is ook een overgangsgemeente tussen de dichtbebouwde wijken van het centrum en de landbouwgebieden van het Pajottenland. Landelijk Brussel bestaat daarom nog voor een stukje in Sint-Agatha-Berchem. Grote groene ruimten bleven behouden. Het Wilderbos bijvoorbeeld; het ligt in het hartje van het oude Berchem en biedt een grote verscheidenheid aan planten en een uitgebreid vogelbestand. En dan nog een verrassing: de enorme landbouwzone in het groene hart van de Zavelenberg, waar iedere zomer koeien grazen tegenover het winkelcentrum 'Basilix'. De gemeente Sint-Agatha-Berchem heeft een oppervlakte van 2,9 km².

Bron: Cultuurbeleidsplan 2005 - 2007 Sint-Agatha-Berchem, p. 23 – 24

1.2. Bevolking:

Op 31 december 2012 telde Sint-Agatha-Berchem 23.380 inwoners (waarvan 11.183 mannen en 12.197 vrouwen)*. De gemeente kende de laatste zes jaar een bevolkingsexplosie. Het aantal 'Nieuwkomers' nam een hoge vlucht.

In Sint-Agatha-Berchem bedraagt de leefruimte per inwoner gemiddeld 129,5 m². Het aantal jongvolwassenen en kinderen is in Sint-Agatha-Berchem percentsgewijs hoger dan in het Brussels Gewest. Ook het aandeel 65-plussers ligt hier hoger dan in het Gewest.

*: Bron: Dienst bevolking Sint-Agatha-Berchem, opgevraagd op 21/01/2013

Structuur en kenmerken van de bevolking	Sint-Agatha-Berchem		BHG
	Aantal	%	%
0 - 19 jaar (2011)	5.922	26,0	24,5
20 - 64 jaar (2011)	13.175	57,9	61,9
65 jaar en meer (2011)	3.673	16,1	13,6
Gemiddelde jaarlijkse bevolkingsgroei (2000 - 2010)		1,7	1,3
Vooruitzicht gemiddelde jaarlijkse bevolkingsgroei (2010 - 2020)		1,7	1,2
Aantal geboorten per 1000 inwoners (2010)		16	17
Veroudering (65+ / 0-14)		79,9	71,3
Verouderingintensiteit (80+ / 65 +)		31,1	33,2
Afhankelijkheid [(0-19) + (65+)] (20-64)		72,8	61,1

Bron: FOD Economie-ADSEI; berekeningen BISA (MBHG), opgehaald op 08/05/2013 via website

Op 31 december 2012 waren er in Sint-Agatha-Berchem 19.321 Belgen (82,63 %), waarvan 9.163 mannen en 10.158 vrouwen, en 4.059 vreemdelingen (17,37 %), waarvan 2.020 mannen en 2.039 vrouwen*.

*: Bron: Dienst bevolking Sint-Agatha-Berchem opgevraagd op 21/01/2013

1.3. Huishoudens:

Op 1 januari 2010 bestond de bevolking van Sint-Agatha-Berchem uit 9.441 private huishoudens. De gemiddelde grootte van een privaat huishouden in de gemeente Sint-Agatha-Berchem wordt geraamd op 2,30 personen.

<i>Types private huishoudens (2008)</i>	<i>Sint-Agatha-Berchem</i>		<i>BHG</i>
	Aantal	%	%
Alleenstaanden	3.503	38,3	49,5
Personen zonder familiekeren	529	5,8	5,3
Echtparen zonder kinderen	1.514	16,6	12,5
Echtparen met kinderen	1.927	21,1	17,8
Eenoudergezinnen	1.587	17,4	14,1
Huishoudens met twee of meer familiekeren	75	0,8	0,7
Andere	1	0,0	0,0

Bron: FOD Economie-ADSEI; berekeningen BISA (MBHG) opgehaald op 08/05/2013 via website

1.4. Arbeidsmarkt:

In 2011 waren 11.476 personen actief op de arbeidsmarkt, dat is 79,2 % van de bevolking op arbeidsleeftijd (15 tot 64 jaar).

	<i>Sint-Agatha-Berchem</i>		<i>BHG</i>
		%	%
Aandeel werkende bevolking in de actieve bevolking (2011)		83,7	79,8
Aandeel zelfstandigen in de werkende bevolking (2011)		18,6	21,2
Werkloosheidsgraad (2011)		16,3	20,2
Werkloosheidsgraad vrouwen (2011)		18,1	20,8
Werkloosheidsgraad mannen (2011)		14,6	19,6
Werkloosheidsgraad jongeren (< 25 jaar) (2011)		29,1	31,2
Aandeel langdurig werklozen (sinds > 1 jaar) (2011)		63,5	62,0
Aandeel laaggeschoolde werklozen (2011)*		34,4	29,2
Inactiviteitsgraad (2011)		20,8	29,8

Bron: FOD Economie-ADSEI; berekeningen BISA (MBHG) opgehaald op 08/05/2013 via website

*Onderwijsniveau basisonderwijs en lager secundair onderwijs

De gemeentelijke werkloosheid ligt onder het gewestelijk gemiddelde. Sint-Agatha-Berchem telt wel vele laaggeschoolde werklozen.

1.5. Economie:

<i>Verdeling van het aantal ondernemingen (2011)</i>	<i>Sint-Agatha-Berchem</i>		<i>BHG</i>
<i>Volgens de grootte van de onderneming</i>		%	%
0 werknemers		77,5	77,0
1 - 9 werknemers		15,5	16,1
10 - 49 werknemers		5,8	5,7
50 - 199 werknemers		0,3	0,3
200 werknemers en meer		0,9	0,9

Bron: FOD Economie-ADSEI; berekeningen BISA (MBHG) opgehaald op 08/05/2013 via website

<i>Verdeling van het aantal ondernemingen (2011)</i>	<i>Sint-Agatha-Berchem</i>		<i>BHG</i>
<i>Volgens de bedrijfssectie van de onderneming</i>		%	%
Industrie		5,2	3,9
Marktdiensten		68,2	73,8
Niet-marktdiensten		10,0	10,2
Andere secties		16,5	12,1

Bron: FOD Economie-ADSEI; berekeningen BISA (MBHG) opgehaald op 08/05/2013 via website

In Sint-Agatha-Berchem zijn 1.354 ondernemingen gevestigd (2011) en 6.132 personen (2010) werken er als loontrekkende.

1.6. Inkomens en sociale bijstand

<i>Inkomens en sociale bijstand</i>	<i>Sint-Agatha-Berchem</i>		<i>BHG</i>
Gemiddeld inkomen per inwoner in euro (2010)		14.521	12.593
Gemiddeld inkomen per aangever in euro (2010)		20.279	19.236
Gemiddeld inkomen per aangifte in euro (2010)		26.398	24.318
Mediaaninkomen van de aangiften in euro		19.516	17.228
Begunstigden van het leefloon in % van de bevolking (2011)		2,00	3,53
Begunstigden van de financiële steun in % van de bevolking (2011)		0,64	1,49

Bron: FOD Economie-ADSEI; berekeningen BISA (MBHG) opgehaald op 08/05/2013 via website

In 2010 bedroeg het gemiddelde inkomen per inwoner in Sint-Agatha-Berchem 14.521 euro. Dit cijfer is merklijk hoger dan dat van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

1.7. Onderwijs

Tijdens het schooljaar 2013 - 2014 waren voor het Nederlandstalig onderwijs respectievelijk 436, 562 en 314 leerlingen ingeschreven in het kleuteronderwijs, het lager onderwijs en het middelbaar onderwijs in Sint-Agatha-Berchem.

1.8. Wijken in Sint-Agatha-Berchem

Sint-Agatha-Berchem kent grote verschillen in structuur en samenstelling van haar wijken.*

De open en groene wijken zoals Potaardeplateau (5), het Wilderbos (6) en Hogenbos (7) in het zuidwesten van de gemeente (een lage bevolkingsdichtheid, een eerder jong leeftijdsprofiel, de hoogste inkomens, ééngezinswoningen in een aangenaam groen kader) worden gecombineerd met wijken die een dichter stadsweefsel kennen.

De wijken Frans Gasthuis (4) en Monnet (2) bijvoorbeeld, worden gekenmerkt door een hoge bevolkingsdichtheid, veel appartementsgebouwen, en inwoners met een leeftijdsprofiel ouder dan het gemeentelijk gemiddelde.

En dan zijn er de sociale woonwijken Hunderenveld (1) en Cité Moderne (3), die bovendien onderling ook een zeer verschillend karakter vertonen; de appartementsblokken van het Hunderenveld met veel niet- en nieuwe Belgen, de Cité Moderne (kleine woningen in verouderde staat) met veel senioren.

Bron: Cultuurbeleidsplan 2005 - 2007 Sint-Agatha-Berchem, p. 31

1.9. Aandachtspunten: uit dit statistische overzicht van de gemeente Sint-Agatha-Berchem kunnen we een aantal aandachtspunten distilleren:

- Net zoals andere gemeenten in het Brussels Gewest, zal Sint-Agatha-Berchem nog vele jaren geconfronteerd worden met de vergrijzing van zijn bevolking. Naast ouderen zijn er ook veel gezinnen met kinderen, en hun aantal stijgt. Dit verhoogt bijgevolg de types behoeften, die niet altijd gemakkelijk te verzoenen zijn.
- De bevolking van de gemeente lijkt te verjongen, maar ook meer verscheiden te worden, met name wat de origine betreft. Dit impliceert nieuwe behoeften, zowel voor kinderopvang, onderwijs en opleiding als voor de socio-culturele omkadering.
- De sociaaleconomische situatie van de bewoners ziet er redelijk goed uit in Sint-Agatha-Berchem, waarvan de actieve bevolking voornamelijk bestaat uit de werkende middenklasse. De positie van de middenklasse op de arbeidsmarkt lijkt echter te verzwakken, vooral omdat ze veeleer een gemiddeld dan een hoog opleidingsniveau heeft. In deze context kan de stijgende werkloosheid tot problemen leiden bij gezinnen die twee banen nodig hebben om de financiële stabiliteit te waarborgen.
- Een deel van de sociale woningen (Cité Moderne) is in zeer slechte staat. Deze slechte omstandigheden, een uitzondering op gemeentelijk vlak, maken het moeilijk een evenwicht te vinden tussen de noodzaak om de comfortnormen aan te passen, stedenbouw en het behoud van het patrimonium (Cité Moderne is werelderfgoed en een alom bejubeld voorbeeld van een moderne, sociale woonwijk en stadstuin uit het interbellum).

Bron: ULB-IGEAT en Observatorium voor Gezondheid en Welzijn - Analyse van de lokale statistieken / Editie 2/2010 p 6.

1.10. De 4 v's (vergrijzing, verjonging, verkleuring, verdunning)

Ter conclusie kan je stellen dat ook Sint-Agatha-Berchem niet ontsnapt aan de uitdagingen van de grootstad, met name aan de 4 v's: **vergrijzing** (16,1% van de bevolking is ouder dan 65 jaar in 2011), de **verjonging** (26% van de bevolking is tussen de 0 en 19 jaar in 2011). In Sint-Agatha-Berchem is de verjonging recht evenredig met de **verkleuring** van de bevolking. Tenslotte is de gemeente onderhevig aan de **verdunning** van de huishoudens (17,4% eenoudergezinnen in 2008).

Aan de verarming ontsnapt Sint-Agatha-Berchem voorlopig nog. De werkloosheid is hier lager dan in het Brussels Gewest en de inkomens zijn er hoger. Toch wordt de dualiteit tussen arm en rijk meer en meer zichtbaar.

De niet-inwoners blijven Sint-Agatha-Berchem echter wel identificeren als een aangenaam en authentiek landelijk stukje Brussel.

2. De culturele spelers:

2.1. De decretale partners

De Nederlandstalige Cultuur in Sint-Agatha-Berchem wordt gedragen door vier belangrijke pijlers:

- De Gemeentelijke Openbare Nederlandstalige bibliotheek:

De bibliotheek is een basisvoorziening waar elke Berchemmenaar terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning.

Sinds de oprichting in 2000 is het aantal gebruikers en uitleningen voortdurend gestegen (van 11.000 naar 38.000 uitleningen, van 700 naar 1600 gebruikers). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is er slechts één bibliotheek die, rekening houdend met de bevolkingscijfers, een groter publieksbereik heeft. Wanneer alleen rekening wordt gehouden met de gebruikers jonger dan 14, doet geen enkele Brusselse Nederlandstalige bibliotheek het beter dan de bibliotheek van Sint-Agatha-Berchem.

Als actieve partner in het gemeentelijk cultuurbeleid neemt de bibliotheek deel aan tal van activiteiten die het loutere bibliotheekwerk overstijgen. Zo verleent de bibliotheek haar medewerking aan de organisatie van het Visueel Festival Visuel, de Week van de Lokale Democratie, Open Monumentendag, Erfgoeddag en Symbiose 1082. Het gebouw is bovendien gelegen in wat nogal graag het culturele hart van Berchem wordt genoemd, vlakbij het gemeenschapscentrum De Kroon en de als culturele zaal gebruikte Oude Kerk.

Ook op de toenemende digitalisering van informatie dient de bibliotheek een antwoord te vinden zodat enerzijds de virtuele bezoeker kan worden geholpen en anderzijds de fysieke bezoeker kennis kan maken met en gebruik maken van de nieuwste digitale informatiebronnen. Alleen op deze manier kan de bibliotheek de digitale kloof helpen dichten.

Het personeel (1 bibliothecaris en 1 assistente) koestert dan ook de ambitie om de bibliotheek verder uit te bouwen tot een sterke culturele actor.

Markante realisaties:

- De deelname aan de jaarlijkse Jeugdboekenweek (tijdens de maand maart) met vertelmomenten voor de kleuters, voor de 3 graden van het lager onderwijs en voor de 1ste graad van het secundair onderwijs.
- De deelname aan de jaarlijkse Week van de Openbare Bibliotheek (tijdens de maand oktober) met telkens een “verwendag” (ontbijt, optredens, animatie voor de allerkleinsten,...).

- De voorleesnamiddagen: elke derde woensdag van de maand kunnen kinderen van 8 tot 12 jaar komen luisteren naar verhalen. Enkele scholen hebben dit aanbod geïntegreerd in hun naschoolse opvang.
- Boekenbende aan huis: een leesbevorderingsproject voor kinderen met taalachterstand. Een aantal gezinnen uit Sint-Agatha-Berchem krijgen van februari tot maart vijfmaal een verteller aan huis die voorleest aan kinderen tussen 5 en 7 jaar en waarbij aan de ouders het belang van bibliotheekbezoek duidelijk wordt gemaakt.
- Leesbegeleiding KTA: met de Erasmushogeschool werd een samenwerkingsverband opgezet waarbij studenten 'lerarenopleiding' één keer per maand de leerlingen uit het eerste jaar beroepsonderwijs van het Koninklijk Technisch Atheneum begeleiden in de bibliotheek. In kleine groepjes worden taalstimulerende spelletjes en lees oefeningen opgezet om de taal- en de leesvaardigheid van de jongeren te verhogen.
- De aanleg van een leesterras.
- De oprichting van een zadenbib. in 2013. In de bibliotheek kunnen gratis zaden ontleend worden.
- De bibliotheek neemt jaarlijks deel aan het "Visueel festival Visuel", aan "Beeldspraak" en werkt nauw samen met onder andere de geschied- en heemkundige kring Sint-Achtenberg.

- Het gemeenschapscentrum De Kroon:

GC De Kroon is een randstedelijk gemeenschapscentrum en kiest ervoor om een modern familiecentrum te zijn en biedt de bezoekers een uitgebreide waaier van activiteiten aan. In de eerste plaats is GC De Kroon er voor de inwoners van Sint-Agatha-Berchem maar zeker ook de burens zijn van harte welkom. Zorgen voor ontmoeting, inspelen op de behoeftes van de inwoners, lokale informatiedienstverlening (communicatie en onthaal) en culturele/educatieve activiteiten (culturele participatie, educatie en permanente vorming) organiseren, zijn de belangrijkste functies van het centrum.

Het gemeenschapscentrum wil ook bruggen bouwen tussen gemeenschappen en buurten. Wie 'creatief' iets wil ondernemen, samen met anderen, vindt er zeker een plek. Het centrum werkt 'in symbiose' met de Gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, met de Gemeentelijke academie voor muziek en woord, met de Nederlandstalige scholen, het Lokaal Cultuurbeleid en met de Franstalige partners uit de gemeente. GC De Kroon is een onderdeel van Cultuurcentrum Brussel.

Dat het nieuw verbouwde gemeenschapscentrum De Kroon (met het mooiste buitenterras van noordwest Brussel) dé centrale plaats inneemt van het Nederlandstalige (en zelfs tweetalige) culturele leven van Sint-Agatha-Berchem staat hier buiten kijf. Zowel programmatorisch als sociaal is het een socio-cultureel baken in Sint-Agatha-Berchem. Het brengt cultuur die dicht bij de mensen staat, zonder daarom de populaire tour op te gaan.

In het verlengde hiervan, neemt GC De Kroon ook initiatieven in functie van het gemeenschapsforum. Om het draagvlak te vergroten, de betrokkenheid te stimuleren en het netwerk van vrijwilligers uit te breiden, krijgt de Algemene vergadering van het gemeenschapscentrum een *update*.

Specifieke acties met betrekking tot inspraak en participatie staan op het programma: onder andere wijkwerking, dialoogtafels, groep sociale coördinatie, Symbiose 1082 (zie verder: 'de lokale spelers'), Berchem Lokaal En Duurzaam / BLED,....

Het personeelsbestand baart het GC De Kroon wel kopzorgen. Zo wordt de functie van cultuuranimator op dit ogenblik niet opgenomen in het personeelskader en dus ook niet betaald door de VGC. De subsidies die het GC De Kroon van de gemeente krijgt, worden dan ook bijna volledig gebruikt voor de uitbetaling van het loon van de cultuuranimator.

Markante realisaties:

- Het "Visueel Festival Visueel" (een weekend lang visueel / woordloos theater tijdens de 'kleine' kermis in mei of juni) is al enkele jaren een begrip en staat zowel voor artistieke kwaliteit als voor gezelligheid en ontmoeting.
- De Kroon verzorgt jaarlijks een uitgebreide schoolprogrammering.
- De Kroon biedt diverse cursussen en ateliers aan.
- SKRAB, het zeswekelijkse tijdschrift van De Kroon, is voor Sint-Agatha-Berchem een belangrijk informatieblad.
- Het nieuwe ontmoetingscafé DK wordt zeker in de nabije toekomst een cruciale speler in de gemeente. Het mooie terras biedt vele kansen op ontmoeting en artistieke activiteiten.

• De Gemeentelijke academie voor muziek en woord:

De Gemeentelijke Nederlandstalige academie voor muziek en woord is uitgegroeid tot de grootste Nederlandstalige instelling voor deeltijds kunstonderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met filialen in Groot-Bijgaarden en in Zellik.

Als instelling voor Deeltijds Kunstonderwijs wil zij zoveel mogelijk kinderen, jongeren en volwassenen een aangepaste en deskundige opleiding geven in de muzische kunsten en bijdragen aan een cultureel rijke en kunstzinnige samenleving. Een enthousiaste ploeg, een ruim aanbod, gepaste aandacht voor de student zijn enkele troeven van de academie. Veel aandacht gaat naar 'samenspelvormen' zowel in de muziek- als in de woordafdeling.

Dankzij een uitstekende reputatie en een brede uitstraling telt de Gemeentelijke academie voor muziek en woord van deze kleine gemeente een groot aantal leerlingen. Dit succes is extra bewonderenswaardig vermits de academie in Sint-Agatha-Berchem zelf geen eigen gebouw betreft, maar wordt ondergebracht in de lokalen van het dagonderwijs van de gemeentelijke basisschool.

De academie bekleedt ook een centrale positie in een bloeiend lokaal netwerk en staat open voor samenwerkingsverbanden met partners in de omgeving. Vanuit deze optiek wordt actief meegedacht en meegewerkt aan het Lokaal Cultuurbeleid en de Brede School Flamingo.

De Gemeentelijke academie voor muziek en woord komt ook regelmatig naar buiten met een aantal jaarlijks terugkerende grotere evenementen (Opendeur, het Jaarfeest,...), klasconcerten, samenwerkingen allerhande (o.a. aan de klassieke concerten,...).

Communicatie met het publiek verloopt via een eigen website, een digitale nieuwsbrief, het tijdschrift SKRAB van De Kroon en het gemeentelijke infoblad 'Berchem News'.

Het personeel van de academie bestaat uit een directeur, 5 medewerkers voor de secretariaten en 66 leerkrachten / begeleiders.

Markante realisaties:

- Fenomenale groei. Het aantal leerlingen steeg geleidelijk van 85 in 1968 tot ruim 950 in 2013.
- Trofee in 1999 uitgereikt door de VGC aan de academie omwille van haar aanhoudende inzet en stimulering voor de amateurskunsten.
- Eerste prijs concerttournee in Tsjechië in 2001.
- Realisatie van de kinderopera "De Nacht" in 2008, met 300 kinderen in het Kaaitheater.
- Muziektheater: "Hoe gaarne ik u zie" in 2012 in het Kaaitheater

• Het Lokaal Cultuurbeleid

Het Lokaal Cultuurbeleid van Sint-Agatha-Berchem staat in voor de programmering, promotie en organisatie van gemeenschapsvormende projecten/processen en culturele evenementen in het kader van het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019. Het streeft hierbij naar een maximale samenwerking met de decretale partners: de Gemeentelijke Openbare Nederlandstalige bibliotheek, het gemeenschapscentrum De Kroon en de Gemeentelijke Nederlandstalige academie voor muziek en woord.

Het Lokaal Cultuurbeleid telt één halftijdse cultuurbeleidscoördinator. In Sint-Agatha-Berchem is er geen aparte dienst Nederlandstalige Cultuur, Nederlandstalige Jeugd of Sport.

De Schepen voor Nederlandstalige Cultuur is tevens bevoegd voor Nederlandstalig Onderwijs, Jeugd, Bibliotheek en Academie. Zij/hij wordt hierbij administratief gesteund door één halftijdse kabinetmedewerkster.

Het Lokaal Cultuurbeleid maakt deel uit van het Departement Welzijn. Het Departement Welzijn is de werkring die zich in de gemeente bezighoudt met onderwijs, jeugd, kinderkribbes, senioren, handel en festiviteiten, cultuur, bibliotheken, academies, brede school en sport.

Markante realisaties:

- De oprichting van "Symbiose 1082" in 2007, een samenwerkingsakkoord tussen de 6 culturele partners (de Nederlands- en Franstalige bibliotheken, de Nederlands- en Franstalige academies, het gemeenschapscentrum De Kroon en het 'Centre culturel' Le Fourquet) en het Lokaal Cultuurbeleid.

- 'Op stap met Corneel' in 2005: massale culturele uitstap naar Brussel-Centrum onder het motto: "het dorp loopt leeg".
- 'Kunstenpromenade Bos' in 2006.
- 'Jong en Oud' in 2008: intergenerationeel evenement.
- Deelname aan "Zinneke Parade 2010" - Zinnode STOEMP.
- 'Rent an Artist' in 2011.
- 'Beeldspraak' in 2012 en 2013, een artistiek parcours.

Op stap met Corneel

- Beheersorgaan van de gemeentelijke openbare bibliotheek - Algemene vergadering GC De Kroon - Adviesorgaan voor Nederlandstalige cultuur

Het Beheersorgaan van de bibliotheek heeft als opdracht de Gemeenteraad en het College van Burgemeester en Schepenen bij te staan in het beheer van de Nederlandstalige gemeentelijke openbare bibliotheek: het Beheersorgaan heeft een adviserende bevoegdheid ten aanzien van de inrichtende overheid voor alle aspecten van het bibliotheekbeleid (werking, inrichting en uitrusting, financieel beleid,...). Het Beheersorgaan bestaat uit 8 leden die afgevaardigd worden door de grootste gemeentelijke fracties en 8 leden / vertegenwoordigers van de ideologische en filosofische strekkingen.

De Algemene vergadering van het GC De Kroon vervangt de vroegere Gemeenschapsraad. De Algemene vergadering wil niet alleen het overlegplatform zijn van alle verenigingen, instellingen, projecten en personen die op een of andere manier betrokken zijn bij de werking van GC De Kroon maar tegelijkertijd ook een open meeting zijn voor eenieder die verder mee wil bouwen aan het prettige en aangename leven in Sint-Agatha-Berchem.

De Raad van Bestuur van GC De Kroon is verantwoordelijk voor het inhoudelijk en zakelijk beleid.

Het Adviesorgaan voor Nederlandstalige cultuur brengt adviezen, met betrekking tot culturele aangelegenheden, uit op vraag van de Gemeenteraad en/of van het College van Burgemeester en Schepenen en op eigen initiatief. Dit Adviesorgaan bepaalde bij oprichting zelf zijn structuur, en koos toen niet voor een traditioneel bestuur: de vergaderingen worden voorgezeten door een dagvoorzitter met enkel ceremoniële taken.

Het Adviesorgaan voor Nederlandstalige Cultuur telt 5 vertegenwoordigers voor het gemeenschapscentrum De Kroon, 2 voor de Gemeentelijke bibliotheek, 2 voor de Gemeentelijke academie voor muziek en woord, 1 per school (voor een totaal van 7 met 3 stemmen / per onderwijsnet: één stem). De schepenen, het departementshoofd welzijn en de cultuurbeleidscoördinator zijn waarnemers. De cultuurbeleidscoördinator staat in voor de administratieve begeleiding (mailverkeer, briefwisseling en verslaggeving).

Naast het goedkeuren van de jaarverslagen, -rekeningen en actieplannen hebben deze 3 raden toch voornamelijk een adviserende bevoegdheid en functioneren zij ook als 'denktank'.

2.2. De lokale spelers

- De Berchemse onderwijsinstellingen:

Aan de Berchemse onderwijsinstellingen lopen ongeveer 3000 leerlingen school, verspreid over alle netten en taalstelsels. Daaronder zijn maar liefst 7 Nederlandstalige scholen: de gemeentelijke basisschool, de vrije basisscholen Sint-Albertus en Sint-Jozef, de basisscholen Zavelberg en Zavelput van het gemeenschapsonderwijs, het Koninklijk Technisch Atheneum (KTA) Zavelberg (de enige middelbare school; voor technisch en beroepsonderwijs) en het Kasterlindeninstituut, een instelling voor bijzonder onderwijs voor visueel en auditief gehandicapten.

De gemeente telt 3 Franstalige instellingen: een gemeentelijke en een vrije basisschool, en het Instituut Herlin (onder één dak met Kasterlinden).

De (Nederlandstalige) instellingen zijn behoorlijk cultureel ingesteld: ze onderhouden goede werkrelaties met de grote culturele actoren (bibliotheek, Gemeentelijke academie voor muziek en woord, gemeenschapscentrum).

- De Brede School: 'Flamingo':

Brede School 'Flamingo' wil aan de 5- 6- en 7 jarigen de mogelijkheid bieden om hun taalvaardigheid van het Nederlands te verhogen. Hierbij wordt getracht om de taalachterstand bij kinderen, die thuis geen Nederlands praten, in te halen.

De leerlingen krijgen daarnaast de kans om tijdens en na de lessen hun talenten te ontwikkelen via "muzische vorming" (drama, beeld, media, muziek en beweging) met uitbreiding naar de andere kernaspecten die primordiaal zijn in de ontwikkeling van het kind: gezondheid, veiligheid, talentontwikkeling en plezier, maatschappelijke participatie, voorbereiden op de toekomst.

Brede School 'Flamingo' heeft één halftijdse coördinator in dienst.

- De socio-culturele verenigingen en amateurkunstverenigingen, aangesloten bij de Algemene vergadering van GC De Kroon:

De gemeente telt een uitzonderlijk aantal verenigingen en socio-culturele organisaties en een grote pool vrijwilligers. Ze zijn misschien niet allemaal even jong, tellen misschien niet allemaal even veel leden, zijn misschien ook niet allemaal even actief, maar hun betrokkenheid bij het sociaal-culturele leven in Sint-Agatha-Berchem in het algemeen en het gemeenschapscentrum De Kroon doet ons goed scoren in vergelijkende studies over de Brusselse regio. Ook een grote verscheidenheid is hier aanwezig: de Algemene vergadering van GC De Kroon bestaat uit een mix van senioren- en jongerenverenigingen (Chiromeisjes en -jongens), en verenigingen voor volksoontwikkeling, amateuristische kunstbeoefening (amateurtoneel, fanfare, koor, foto en film), sport, solidariteit en sociaal samenzijn, in totaal 63.

- De buurtcomités:

In Sint-Agatha-Berchem bestaan een 14-tal wijkverenigingen en buurtcomités: Comité “Hôpital Français”, Comité “De Meersman”, Comité “René Comhaire”, Comité “SOS Kattenbroek”, Comité “Ancienne Eglise”, Comité “Kasterlinden”, Comité “Berchem Tof”, Comité “Albert/de Moranville”, Comité “Gisseleire Versé”, Comité “Kerkenéglises”, Comité “Egide Winteroy”, Comité “Ruelens”, Comité “avenue de la Basilique”, Comité “Zavelenberg”.

De mate waarin zij cultureel actief zijn, verschilt erg van wijk tot wijk. Zij zijn erg belangrijk voor het onthaal en de integratie van de nieuwe inwoners.

- De Franstalige Cultuur:

Recht tegenover gemeenschapscentrum De Kroon, aan hetzelfde Oude Kerkplein, ligt het centre culturel Le Fourquet, een kleine vzw die de voornaamste partner is van de gemeente voor alle Franstalige culturele aangelegenheden. Het centrum ontplooit een vaste werking, in nauwe samenwerking met een aantal Franstalige verenigingen.

Een Franstalige culturele raad verzamelt de verschillende actoren rond het centrum, maar dit forum staat los van de eigenlijke leiding van Le Fourquet.

Met de Franstalige collega's van bibliotheek, academie en 'centre culturel' zijn de verhoudingen op het terrein zeer goed.

- Symbiose 1082:

Symbiose 1082 is een initiatief van de zes grote cultuurhuizen van Sint-Agatha-Berchem: de Nederlandstalige en Franstalige academie, de Nederlandstalige en Franstalige bibliotheek, het gemeenschapscentrum De Kroon en centre culturel Le Fourquet samen met het Lokaal Cultuurbeleid. Sint-Agatha-Berchem promoot op deze manier wederzijds respect, verdraagzaamheid en empathie tussen de twee grote cultuurgemeenschappen.

- Het Meervoud vzw:

Het Meervoud is een interculturele vrouwen- en kindervereniging die activiteiten voor vrouwen organiseert, onder andere: cursussen ter taalstimulering (Nederlands: 2 x per week), infosessies over gezondheid, rechten, naailessen (2 x per week) en culturele activiteiten (bvb. uitstappen georganiseerd in samenwerking met de gemeente). Voor de kinderen organiseert Het Meervoud: naschoolse begeleiding (3 x per week voor kinderen van 6 - 12 jaar), vakantiestages voor kinderen van 3 - 12 jaar, met creatieve ateliers, culturele uitstappen, bioscoopbezoek,....

Het Meervoud vzw is een “zelforganisatie”, erkend door de VGC en bestaat al 15 jaar. Mes-tissages asbl is de Franstalige tegenhanger van Het Meervoud die dan op haar beurt ook bvb. “initiatie Nederlands” organiseert voor Franstaligen.

De kinderen aangesloten bij vzw Het Meervoud komen regelmatig naar de voorleesnamiddagen, georganiseerd door de bibliotheek.

- Het Lokaal Dienstencentrum Ellips:

Het Lokaal Dienstencentrum Ellips is gevestigd binnen de muren van het Woonzorgcentrum ARCUS op de Gentsesteeweg 1050 en staat open voor een breed publiek maar de voornaamste doelgroep zijn toch wel de senioren en iedereen met een (beginnende) zorgbehoefte. Het richt zich vooral tot de inwoners van Sint-Agatha-Berchem maar ook mensen uit de omliggende gemeenten worden hier gastvrij onthaald. De voertaal is Nederlands maar de Frans- en anderstaligen zijn meer dan welkom. Er worden mogelijkheden aangeboden om 'Nederlands' te leren en er worden zelfs conversatietafels 'Brussels' georganiseerd.

LDC Ellips is belangrijk als ontmoetingsplaats waar het mogelijk is om een gezellige babbel te slaan, waar een waaier van activiteiten aangeboden wordt (zoals dansnamiddagen, kookateliers, kleine en grotere uitstappen, intergenerationele activiteiten met andere spelers uit de gemeente,...), maar waar de bezoekers ook terecht kunnen met hun vragen over bvb. 'veilig en comfortabel thuis wonen'. De vragen van de laatste orde worden beantwoord door de zorgregisseur, die verantwoordelijk is voor de opvolging van individuele hulpvragen. Het Lokaal Dienstencentrum is hierdoor een waar ZORG-knooppunt.

Ellips biedt ook dagelijks een warme maaltijd aan tegen een democratische prijs. Het dienstencentrum serveert hetzelfde menu van het Woonzorgcentrum ARCUS. Ook voet- en haarverzorging zijn er toegankelijk voor iedereen, eveneens aan een sociaal tarief.

- Het Jeugdhuis TVOSSKE v.z.w. – Jeugdhuis De KUUB

Het Jeugdhuis TVOSSKE v.z.w. heeft als doel vrijetijdsactiviteiten te organiseren voor de lokale jeugd van Sint-Agatha-Berchem en omstreken.

Jeugdhuis De KUUB is een project van Jeugdhuis TVOSSKE v.z.w. De naam De KUUB wordt sinds januari 2009 gebruikt om te communiceren met het publiek. Elke vrijdag kan je er terecht tussen 21 en 01u voor een frisse pint aan een democratische prijs. Regelmatig worden er thema-avonden en uitstappen georganiseerd. Ook sport staat op het programma.

- Sociale en culturele coördinatie van Sint-Agatha-Berchem

Deze coördinatie groepeert alle sociale, medische en culturele verenigingen, instellingen en diensten, zowel privé als openbaar, zowel langs Nederlands- als langs Franstalige kant, van Sint-Agatha-Berchem.

De vertegenwoordigers van deze verenigingen, instellingen en diensten vergaderen minstens eenmaal per maand.

3. Sterkte-zwakte - analyse van de gemeente

Intern *	Extern*
STERKTES	
Sterke culturele partners met sterke band.	Hier, in Sint-Agatha-Berchem, is ontmoeting nog mogelijk.
Symbiose 1082 - samenwerking met de Franstalige culturele partners!	Prettig om te wonen. Groen!
Infrastructuur is voorhanden (Feestzaal, GC De Kroon, Oude Kerk,...).	Gemeenschapsleven! Verenigingsleven is tot nu toe sterk aanwezig.
Beroep kunnen doen op de gemeentediensten, op het lokaal cultuurbeleid.	Zorgaanbod! (Ellips, Valida, Bloemendal, Poolster, Kinderkribbe,...).
Cultureel programma-aanbod: rijk en divers.	
KANSEN	
Wijkwerking! Diversiteit als ontmoeting / confrontatie. Onthaalbeleid!	Grote toestroom van 'nieuwkomers'. Diversiteit mensen en gemeenschappen.
Aanbod programmering voor Jonge Gezinnen.	
Aanbod voor 12- tot 18- jarigen.	Verjonging!
Jeugdhuis De Kuub, Brede School, ontwikkeling van nieuwe creativiteit...	Publieksvermenging. Publieksverbreding.
Jeugdenquête - jongeren leveren zelf het materiaal voor een toekomstig beleid.	Parkeerproblemen in Sint-Agatha-Berchem oplossen door meer 'Villo' en 'Cambio' ?
ZWAKTES	
Diversiteit van de Berchemse bevolking: geen weerspiegeling in de advies- en beheersorganen.	Sociale huisvesting. Betaalbaarheid van de woningen is een probleem in SAB.
Communicatie! Afstemmen van programma-aanbod op elkaar? Gezamenlijke promotie is	Betrokkenheid van de ex-Berchemnaren daalt mbt programma-aanbod door de

moelijk (wel realisatie van affiche klassieke concerten in SAB).	culturele partners. (Versleten formules van programmering moeten herdacht worden).
Nieuwkomers zijn moeilijk bereikbaar.	Onveiligheidsgevoel (vermeend of niet) leeft bij de inwoners.
Infrastructuren Gemeentelijke academie voor muziek en woord, Oude Kerk zijn niet meer toereikend.	De kleine handelszaken (detailhandel bvb.) hebben het erg moeilijk in Sint-Agatha-Berchem. Zelfstandigen trekken weg.
Voor de sportactiviteiten zou er in Sint-Agatha-Berchem meer aandacht mogen zijn voor Nederlandstaligheid (sportmonitoren).	
Erfgoedbeleid door de gemeente? Toegankelijkheid tot het Gemeentelijk Archief?	
Capaciteitsproblemen van de kleuter- en basisscholen.	
Behalve het aanbod door de Gemeentelijke academie voor muziek en woord, de Chiro en de speelpleinwerking (voornamelijk Franstalig) is er niet echt een programma-aanbod voor 12- tot 18-jarigen.	Openbaar vervoer van Sint-Agatha-Berchem naar de Rand,... is moeilijk en ingewikkeld.
BEDREIGINGEN	
	Het landelijke karakter van de gemeente en de authentieke charme van de dorps sfeer staan onder druk.
	De dualiteit groeit. Verarming wordt zichtbaarder.
Vrijwilligerswerk staat onder druk. Verjonging is een must.	Ons kent ons (bvb. cultureel leven in SAB wordt grotendeels opgebouwd en gedragen door ex-chiroleden,...)

**Intern: kenmerken waarop de culturele partners een invloed kunnen uitoefenen.*

**Extern: kenmerken waarop de culturele partners geen invloed kunnen uitoefenen.*

Conclusies uit deze sterkte-zwakte analyse*:

Ondanks het feit dat het landelijke karakter van de gemeente en de authentieke dorps sfeer onder druk komen te staan, blijft het aangenaam wonen in Sint-Agatha-Berchem.

De bevolking wordt heterogener en meer taaldivers. De grote toestroom van inwoners met andere culturele achtergronden of van andere origine zet ons ertoe aan om het culturele aanbod / participatieproces te herzien. Bovendien groeit de socio-economische ongelijkheid gestaag. Ook voor kansarmen en laaggeschoolden moet het culturele aanbod / participatieproces herdacht worden.

**: Deze analyse werd opgesteld tijdens de vergaderingen van respectievelijk het beroepskrachtenoverleg, het Adviesorgaan voor Nederlandstalige Cultuur en de gemeenschapsraad van het gemeenschapscentrum De Kroon.*

4. Missie

4.1. Voorbereidende gesprekken:

Uit de gesprekken met de beroepskrachten, met de culturele partners en met de bevolking (cfr. onder andere de Gemeenschapsraad van 04.06.3013) bij de opmaak van dit plan, kwamen 3 conclusies naar voor:

- 4.1.1. Ontmoeting is de grootste nood. De ons-kent-ons mentaliteit is in Sint-Agatha-Berchem (nog even) een realiteit, terwijl er daarnaast een grote toestroom is van nieuwe inwoners met een ander profiel. In Sint-Agatha-Berchem leeft het besef dat het dorpsgevoel onder druk staat. De consequenties hiervan zullen vertaald moeten worden in de visie. “Nieuwkomers” maken het dorp spannend.
- 4.1.2. De Berchemmenaar wil de band met de Vlaamse rand en met de grootstad versterken.
- 4.1.3. Ook op artistiek vlak wil de Berchemmenaar zijn grenzen verleggen. Hij wil graag in contact gebracht worden met vernieuwende en avontuurlijke vormen, stijlen, disciplines,... Hij wil meer ruimte voor experiment.

4.2. Missie*

Cultuur staat in Sint-Agatha-Berchem voor **ontmoeting**. We zetten ons daarom in om met het aanbod de Berchemmenaren te bereiken en hen kansen te bieden om zich verder te **ontplooiën**. Ruime sociale contacten in een context van gezamenlijk actief-zijn, maken dat iedereen zich in Sint-Agatha-Berchem thuisvoelt.

**Missie: waar we op dit moment al voor staan en ook willen blijven voor staan.*

5. Visie*

De culturele partners brengen mensen bij elkaar van allerlei origine. Aan alle Berchemmenaren worden kansen geboden om levenslang en levensbreed te leren, om zich creatief te kunnen uitleven en om culturele initiatieven op te zetten. Eerder dan zelf programma's aan te bieden zullen de culturele partners veeleer **processen begeleiden** en de diverse **doelgroepen actief betrekken** bij het **opzetten van projecten**. We streven vooral naar een **evenwicht tussen vragen aanbodgericht**. Vrijwilligers zullen hierbij mee hun verantwoordelijkheid opnemen. Inzet op actief burgerschap!

Het Lokaal Cutuurbeleid van Sint-Agatha-Berchem wil met **open blik** de **band met de grootstad** en met de **Vlaamse rand** versterken. De Berchemmenaar verlegt zijn grenzen door hier regelmatig activiteiten bij te wonen.

Belangrijk hierbij is ook dat de Berchemmenaar geconfronteerd wordt met **nieuwe artistieke vormen** en **kunstuitingen**, dat hij minder evidente en avontuurlijke artistieke paden durft te betreden, dat hij zich graag artistiek laat verrassen en hierbij ook de confrontatie niet schuwt. De culturele partners spelen hierop in en verzorgen dan ook (naast de procesmatige creatie) een aanbod met sterke artistieke troeven op maat van de 'meerwaarde'-zoeker.

Cultuurproductie en vorming bieden ons voortdurend nieuwe ervaringen en voorzien zo het sociale en culturele veld van een stuwende dynamiek. Cultuur wil bruggen bouwen en verbinden. Zij wil duurzame samenwerkingsverbanden aangaan met alle gemeenschappen, buurten en wijken,... De nieuwkomers zullen hierbij een belangrijke rol spelen.

Kansarmen, laaggeschoolden, jongeren, senioren, families (eenoudergezinnen) en nieuwe Belgen vallen niet uit de boot.

Het cultuurbeleid in Sint-Agatha-Berchem zet zich in om laagdrempelig te zijn. De uitdaging bestaat erin om publieksvernieuwing te realiseren.

**Visie: de gewenste situatie in de toekomst op het vlak van het cultuurleven in Sint-Agatha-Berchem.*

6. Algemene en concrete doelstellingen eind 2019

De algemene doelstellingen in Sint-Agatha-Berchem bevatten vele en verschillende accenten. Hierbij rijst natuurlijk de vraag of er hier geen prioriteiten gesteld moeten worden, gezien het beperkte budget en personeelsbestand. Het moet echter gezegd dat vele van de opgesomde algemene en concrete doelstellingen echter al opgestart en gedragen worden door de culturele partners in Sint-Agatha-Berchem.

De algemene doelstellingen, gezamenlijk gedragen door de decretale partners en de lokale spelers, worden onderverdeeld in 6 werkterreinen die telkens op hun beurt weer onderverdeeld worden in concrete doelstellingen. Onder elke algemene doelstelling volgt een opsomming van concrete doelstellingen. De doelgroep 'nieuwkomers' loopt als een rode draad doorheen de concrete doelstellingen.

Als het Lokaal Cultuurbeleid niet zelf de initiatiefnemer is van één of andere concrete doelstelling, worden de dragers van deze specifieke concrete doelstelling vermeld.

In de mate van het mogelijke worden deze doelstellingen ook gelieerd aan de SMART-principes: specifiek, meetbaar, acceptabel, realistisch en tijdsgebonden.

6.1. Sint-Agatha-Berchem, duurzaam en sociaal: *In Sint-Agatha-Berchem geven de inwoners mee vorm aan werking en beleid van de culturele partners.*

- Tegen 2019 is er in de culturele advies- en beheersorganen een diversiteit van vertegenwoordigers / ambassadeurs aanwezig die een reële weerspiegeling is van de Berchemse bevolking. Tevens wensen we hierbij meer betrokkenheid van de diverse gemeenschappen die Sint-Agatha-Berchem rijk is.
- Onder het label van "Symbiose 1082" worden er jaarlijks participatieve activiteiten georganiseerd die Nederlands- en Franstaligen samenbrengen. In het kader hiervan nemen minstens 10 vrijwilligers verantwoordelijke taken op zich.
Actie: Visueel Festival Visuel.
Dragers van deze concrete doelstelling: de partners van "Symbiose 1082".
- Minder begoede Berchemmenaren ('kansengroepen') worden tweejaarlijks aangesproken met een (multi)cultureel initiatief dat ontstaat in samenwerking met de 'sociale en culturele coördinatiegroep' (netwerk van OCMW, Maison Médicale, GC De Kroon, Lokaal Cultuurbeleid,...) van Sint-Agatha-Berchem. Door het OCMW wordt voor cultuurparticipatie en voor het secretariaat van de groep sociale en culturele coördinatie een budget voorzien.
Mogelijke acties: optredens, voorstellingen (theater, dans, muziek,... cfr. 'La vie, c'est comme un arbre' - theatervoorstelling als hommage aan de eerste generatie Marokkaanse immigranten in 2011 voor een volle Feestzaal in Sint-Agatha-Berchem).
Dragers van deze concrete doelstelling: de partners van de sociale en culturele coördinatiegroep van Sint-Agatha-Berchem met o.a. vzw Het Meervoud.

- Tegen 2015 wordt voor kansengroepen en '**nieuwkomers**' een sociale gids uitgegeven. Draggers van deze concrete doelstelling: de gemeente met alle partners van de groep sociale en culturele coördinatie.
- Via 'ringleiding' zorgt het GC De Kroon er jaarlijks voor dat slechthorenden met een hoor-toestel het geluid van een film in de zaal kunnen beluisteren zonder storend omgevingsgeluid. Draggers van deze concrete doelstelling: GC De Kroon en het Instituut Kasterlinden.
- Via wijkgerichte **gemeenschapsvormende** projecten, in een gezamenlijke organisatie van '**nieuwkomers**', buurtbewoners (*nieuwe Belgen*), buurtcomités, verenigingen en culturele instellingen worden in Sint-Agatha-Berchem jaarlijks pogingen ondernomen om de lokale samenhang te versterken en om een bredere publiekswerking te creëren.
Acties: Wijkwerking in Sint-Agatha-Berchem met o.a.: documentaire over de 'Cité Moderne', een buurtparticipatief project met vertoning in open lucht en aansluitend 'Bal musette', een symbiose tussen lokale economie en kunst op het Schweitzerplein, een petanque-tornooi tussen de rustoordbewoners van 'Bloemendal' en de buurtbewoners rond het Park Pirsoul. Tussen de verenigingen en de buurtcomités wordt ook tweejaarlijks een 'bindende' activiteit georganiseerd (actie: een verenigingenquiz).
- Sint-Agatha-Berchem wil een **duurzaam** cultuurbeleid en zet daarom jaarlijks in op nieuwe burgerinitiatieven en sociale stadsbewegingen zoals BLED (Berchem Lokaal En Duurzaam).
Acties: de maandelijkse *repair cafés*, de Zadenbib., LETS (Local Economy Trading System – actie door BLED), de nieuwe huiselijkheid (cursussen: breien, naaien, koken, kleren herstellen).
Draggers van deze concrete doelstelling: GC De Kroon, BLED, de Gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, CC Le Fourquet.
- Sint-Agatha-Berchem zet jaarlijks in op **cultuureducatie**:
 - Cultuurbeleving door de organisatie van culturele uitstappen naar Brussel-Centrum (cfr. 'Op stap met Corneel' in 2005 wordt in 2015 'Op stap met Agnès') en naar de Vlaamse Rand (Westrand - Dilbeek);
 - Nederlandse lessen NT2, Conversatiegroepen Nederlands voor anderstaligen. Anderstaligen die graag hun Nederlands oefenen in een gezellige sfeer, zijn welkom in GC De Kroon. Onder begeleiding van Nederlandstalige vrijwilligers wordt er gezellig in het Nederlands gebabbeld bij koffie of thee;
 - Reguliere ondersteuning van (amateur)kunstenaars, -groepen (foto, film, toneel, dans, muziek) en van zelforganisaties; regelmatige programmering van toonmomenten;
 - Zoektocht naar en ondersteuning van jong talent (cfr. project: 'Artiesten in residentie', georganiseerd door GC De Kroon - artiesten krijgen voor een bepaalde periode ruimte en ondersteuning).
- Aan minstens 5 verenigingen en / of zelforganisaties wordt jaarlijks administratieve hulp aangeboden bij het indienen van subsidie- en erkenningsdossiers,... evenals logistieke en promotionele ondersteuning. Drager van deze concrete doelstelling: GC De Kroon.
- Jaarlijks worden voor de **senioren** informaticacursussen en initiatielessen tot de sociale media georganiseerd. Drager van deze concrete doelstelling: het Lokaal Dienstencentrum Ellips.
- Jaarlijks worden er voor de **senioren** aangepaste sportateliers (seniorengym,...) georganiseerd. Drager van deze concrete doelstelling: gemeenschapscentrum De Kroon.

- Jaarlijks worden er voor de *senioren* informatiemomenten georganiseerd. Dragers van deze concrete doelstelling: het Lokaal Dienstencentrum Ellips.

6.2. Sint-Agatha-Berchem, jong en kleurrijk: Jongeren worden bereikt door en betrokken bij de programmatie van de Berchemse culturele instellingen.

- Voor de respectievelijke doelgroepen: **kinderen (0 tot 12 jaar)** en **jongeren (12 tot 18 jaar)** wordt jaarlijks minstens één *vraaggericht* participatief project uitgewerkt.
Acties: ‘Kinderen baas’: *vraaggerichte* (door de leerlingen zelf voorgestelde) activiteiten en ateliers op woensdagnamiddag. Een creatieve, muzische en avontuurlijke invulling van de naschoolse opvang.
‘BOEMBOUM’: jeugd- en sportdag (een dag vol avontuur, sport en creativiteit).
‘Naaicursus’: voor meisjes tussen 12 en 18 jaar in GC De Kroon.
Dragers van deze concrete doelstelling: de Gemeentelijke jeugddienst, Brede School, GC De Kroon, Gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, Gemeentelijke academie voor muziek en woord, Lokaal Cultuurbeleid.
- Sint-Agatha-Berchem zet in op **cultuureducatie** voor jongeren. Jaarlijks, wordt ter bevordering van de cultuurparticipatie door de jeugd, in Sint-Agatha-Berchem een schoolprogrammatie voorgesteld en workshops, cursussen en ateliers georganiseerd.
Dragers van deze concrete doelstelling: gemeenschapscentrum De Kroon.
- Het Jeugdhuis ‘T VOSSKE (De KUUB) en de jeugdbewegingen leiden de Berchemse jongeren jaarlijks actief toe naar het culturele aanbod van de instellingen en verenigingen.
- Tegen 2019 worden de **resultaten van de jeugdenquête**, opgezet door de gemeentelijke jeugddienst (Nederlands- en Franstalige dienst), omgezet in doelstellingen en worden hierbij activiteiten voorzien die aansluiten bij de niet-georganiseerde jongeren, bij de *jonge ‘nieuwkomers’, nieuwe Belgen...* Via deze jeugdenquête leveren jongeren zelf het materiaal voor een toekomstig beleid. Dragers van deze concrete doelstelling: de Gemeentelijke jeugddienst.
- Jaarlijks wordt in Sint-Agatha-Berchem de **dialogo tussen de generaties** gestimuleerd en wordt minstens één activiteit georganiseerd die de inwoners van de verschillende generaties samenbrengt. In Sint-Agatha-Berchem vinden grootouders en kleinkinderen mekaar regelmatig in “sport, spel en feest”.
Actie: ‘Carrefour des générations’.
Dragers van deze concrete doelstelling: de partners van “Symbiose 1082”.
Actie: “Gezonde voeding”, een gezamenlijk kookatelier voor leerlingen en senioren in het Lokaal Dienstencentrum Ellips.
Dragers van deze actie: Brede School, Lokaal Dienstencentrum Ellips.
- Tegen 2019 is ‘Brede School’ in Sint-Agatha-Berchem een belangrijke pijler die naast de vier decretale partners, steeds als volwaardige partner bij het lokaal cultuurbeleid betrokken zal worden. Een partner die bemiddelt en bruggen slaat tussen onderwijs en lokaal cultuurbeleid.

6.3. Het levend geheugen van Sint-Agatha-Berchem: *De lokale geschiedenis is een blijvend actueel cultureel thema dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen beleven, dat bewaard moet worden en dat aanzet tot ontmoeting.*

- Sint-Agatha-Berchem wenst haar erfgoed niet alleen op te waarderen, het te bewaren maar het ook in de kijker zetten. In 2014 wordt samengewerkt met de Erfgoedbank van de VGC. Oude foto's, postkaarten,... worden in de bibliotheek ingescand op een daartoe bestemde 'beeldbank' (website) en zijn daardoor toegankelijk voor een groot deel van de Berchemse bevolking en creëren jaarlijks ontmoetingsmomenten (intergenerationeel, intercultureel, bewoners en 'nieuwkomers').

Dragers van deze concrete doelstelling: Gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, geschiedenis- en heemkundige kring Sint-Achtenberg in samenwerking met de Erfgoedbank van de VGC.

- Natuur en erfgoed worden jaarlijks gepromoot als specifieke kenmerken van Sint-Agatha-Berchem en dragen bij tot het positieve imago van de gemeente. Zij worden waar mogelijk gelinkt aan andere culturele evenementen (cfr. tentoonstelling: 'Vliegveld van Sint-Agatha-Berchem, 100 jaar geleden', 'Beeldspraak'(kunstinstallaties) in en rond de Oude Kerk, 'Beeldspraak' in het Wilderbos,...). Toeristische wandelroutes worden verder uitgestippeld.
- Tegen 2019 wordt het gemeentelijk archief toegankelijker. Samen met de gemeente willen de culturele partners op zoek gaan naar een geschikte en centrale locatie voor het gemeentelijk archief. Zij pleiten hier voor een globale en duurzame aanpak.

6.4. Sint-Agatha-Berchem verlegt de grens: *De inwoners van Sint-Agatha-Berchem nemen vaker deel aan cultuur, dankzij een toegankelijke programmatie dicht bij huis, dankzij een actieve toeleiding naar de programmatie in Brussel en De Rand. De inwoners van Sint-Agatha-Berchem komen hierdoor vaker in contact met nieuwe, artistieke vormen en experimenten.*

- De Berchemmenaar verlegt zijn grenzen (open blik op de grootstad en op de Vlaamse Rand) door jaarlijks gezamenlijk minstens één activiteit bij te wonen in het *Brussels Hoofdstedelijk Gewest* (cfr. project: 'Op stap met Corneel' in 2005) en / of in de Vlaamse Rand.
- De Berchemmenaar laat zich graag jaarlijks verrassen door *nieuwe en niet zo evidente kunstvormen, disciplines en stijlen*. We bieden een programma aan dat het aanbod van de grotere huizen (Brusselse theaters en Culturele Centra in de Rand) in twee richtingen vertaalt: Sint-Agatha-Berchem vat grote namen in kleine producties en stimuleert anderzijds het bezoek van Berchemmenaren aan de grotere podia elders in de stad en / of in de Rand.

6.5. Communicatie, publieksverbreding: *Elke Berchemmenaar is op de hoogte van het culturele aanbod in Sint-Agatha-Berchem.*

- Tegen 2019 coördineert de gemeente een culturele website die de belangrijkste culturele activiteiten op mekaar afstemt en bundelt. Drager van deze concrete doelstelling: de gemeentediensten met alle culturele partners.
- Onder het motto: '*Nieuwkomers maken het dorp spannend*' voert de gemeente jaarlijks een actief informatie- en onthaalbeleid voor nieuwe inwoners.

Acties: een 'opendeur' weekend met diverse activiteiten waaronder bvb. een (toeristische) wandeling door Sint-Agatha-Berchem,...;

Elke 'nieuwkomer' krijgt bovendien een map met inwonersgids, nuttige informatie over de gemeente,...

Dragers van deze concrete doelstelling: de gemeentediensten in samenwerking met de partners van "Symbiose 1082".

- Een maandelijks activiteitenkalender op de digitale krant in het Berchemse straatbeeld maakt de Berchemmenaar wegwijs in het culturele aanbod.

Drager van deze concrete doelstelling: de dienst Public Relations van de gemeente.

6.6. Sint-Agatha-Berchem en haar infrastructuur: *Basisoplossingen worden gevonden voor de kwalitatieve huisvesting van de Gemeentelijke academie voor muziek en woord en voor de renovatie van de culturele zaal: de Oude Kerk.*

- De infrastructuur die de Gemeentelijke academie ter beschikking heeft, is ontoereikend. Gezien het belang van de academie voor de lokale cultuurparticipatie in Sint-Agatha-Berchem en omstreken vragen de culturele spelers bij monde van het Adviesorgaan voor Nederlandstalige cultuur dat de gemeente tegen 2016 werk zou maken van een stappenplan om dit probleem op te lossen. Het Adviesorgaan vraagt de VGC en de Vlaamse Gemeenschap om de gemeente financieel te ondersteunen bij de uitvoering ervan.
- Renovatie van de culturele zaal Oude Kerk tegen 2019 met vervanging van het houten podium, isolering van het gebouw, nieuwe toiletten,...

7. Een proces van participatie voor een Integraal Cultuurbeleidsplan

7.1. Overleg met de decretale partners

Voor het neerschrijven van dit plan hebben wij op zeer regelmatige basis gespreksmomenten en vergaderingen georganiseerd. Met de decretale partners waren wij ook aanwezig op de **vormingsdagen** van het **opleidingstraject Lokaal Cultuurbeleid 2014 - 2019** georganiseerd door de **VGC**. Bedoeling van dit traject was het lokaal en bovenlokaal cultuurbeleid beter op elkaar af te stemmen. Zo kregen wij in oktober 2012 informatie over het jeugdbeleidsplan, het sportbeleidsplan, het erfgoedconvenant en het beleid met betrekking tot de kunsten van de VGC. In november 2012 stonden de omgevingsanalyse en SWOT-analyse op het programma. Patrick Deboosere, professor aan de VUB, gaf tekst en uitleg over de Brusselse bevolkingsexplosie.

Verder werd er ook ingegaan op de recente boost in het verenigingsleven. In december 2012 volgde een sessie rond participatietechnieken met aansluitend ervaringsuitwisselingen over het functioneren van de Brusselse cultuurraden. In februari 2013 tenslotte werden alle beroepskrachten, voorzitters van adviesraden en nieuwe schepenen samengebracht voor een avond strategische planning. Op **08.07.2013** werden de decretale partners uitgenodigd op een zitdag, georganiseerd door de VGC, voor een eerste doorlichting en evaluatie van een ontwerp van Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 voor Sint-Agatha-Berchem.

Tijdens het **beroepskrachtenoverleg** van **06.12.2012** hielden de culturele partners een grondige evaluatie van het cultuurbeleidsplan 2008 - 2013 en een lange *brainstorming* over het cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 met name o.a. over de SWOT-analyse van de gemeente en de doelstellingen.

7.2. Overleg met het Adviesorgaan voor Nederlandstalige cultuur

Binnen de tijdspanne van maart 2012 tot en met september 2013 stond het cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 telkens weer op de agenda van elke vergadering van het Adviesorgaan voor Nederlandstalige Cultuur.

- **26.03.2012:** opmaakproces - voorstel planning
- **18.06.2012:** stand van zaken cultuurbeleidsplan 2014 - 2019
- **24.09.2012:** evaluatie cultuurbeleidsplan 2008 - 2013
- **22.10.2012:** evaluatie cultuurbeleidsplan 2008 - 2013
- **19.03.2013:** stand van zaken cultuurbeleidsplan 2014 - 2019
- **14.05.2013:** stand van zaken cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 + spelvorm: "En wat missen we nog in Sint-Agatha-Berchem?"
- **20.06.2013:** stand van zaken cultuurbeleidsplan 2014 - 2019
- **24.09.2013:** formele goedkeuring van het cultuurbeleidsplan 2014 - 2019.

7.3. Overleg met de Gemeenschapsraad van het GC De Kroon

Tijdens de vergadering van de Gemeenschapsraad van De Kroon op **27.11.2012** werden de doelstellingen van het Cultuurbeleidsplan 2008 – 2013 ('Belofte aan Berchem') overlopen en geëvalueerd. Feedback werd er gegeven op een lijst van gedeeltelijk gerealiseerde projecten en niet-gerealiseerde projecten. De gerealiseerde projecten werden via power point gepresenteerd.

Tijdens de vergadering van de Gemeenschapsraad van De Kroon op **04.06.2013** werden via spelvorm een reeks algemene en concrete doelstellingen voor het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 voorgesteld en uitgewerkt.

7.4. Overleg met het Beheersorgaan van de Gemeentelijke bibliotheek

Op **16.10.2013** werd het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019, mits enkele wijzigingen, adviezen en suggesties, goedgekeurd tijdens de vergadering van het Beheersorgaan van de Gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek.

7.5. Inspraak door de inwoners van Sint-Agatha-Berchem - "Mag het ook wat meer zijn?"

Tijdens de **Onthaaldag** van de nieuwe inwoners in Sint-Agatha-Berchem op **21.01.2013** en tijdens het **Openingsfeest** van het hernieuwde gemeenschapscentrum De Kroon op **23.03.2013** werden er wenskaartjes uitgedeeld aan de bezoekers waarop zij hun culturele wensen, dromen... mochten neerschrijven.

Het was ook mogelijk om dit wenskaartje digitaal in te vullen via **facebook** van het gemeenschapscentrum De Kroon of gewoon schriftelijk via een antwoordstrook in **SKRAB**, het tijdschrift van De Kroon.

En wat vragen de inwoners dan via die 'wenskaartjes', via facebook van GC De Kroon, via de Gemeenschapsraad van 04.06.2013,...:

- graag meer publiciteit voor de aperitiefconcerten;
- regelmatig cinema!;
- openluchtfilms, terrasfilms (terras DK-café);
- alternatieve films in GC De Kroon;
- comedy - sketches;
- argent pour plus de spectacles / plus arts plastiques - salle pour CC Le Fourquet;
- namiddagactiviteiten van 14u00 tot 17u00;
- graag ander logo voor GC De Kroon;
- toeristische wandelroute langs de monumenten en parken van Sint-Agatha-Berchem;
- meer zichtbaarheid voor het "cultureel dorp" met vlaggen, bankjes, enz...;
- meer kleur in de gemeente met vlaggen, bloembakken, leuke pleinen met veel groen en fonteinen, gekleurde bewegwijzering;
- meer inspanningen leveren voor de integratie van nieuwkomers (nieuwe Belgen,...);
- aanpak kleinhandel (winkelaanbod, detailhandel,...);
- organisatie van Open Gebouwendag - Open Huizendag;
- het behouden van de dorpsfeer;

- Nederlandstalig theater graag!;
- eindelijk een zaal voor onze Franstalige vrienden;
- betere toiletten;
- in de tuin van de bibliotheek gemakkelijke zitstoelen plaatsen;
- voorleesmomenten in de bibliotheek van werk van zowel bekende als onbekende schrijvers;
- taak voor de bibliotheek: het doorgeven van het 'erfgoed';
- assistentie bij huiswerk - huiswerkklassjes (naschoolse werking voor Franstaligen in het Nederlandstalig onderwijs);
- een breiatelier;
- cursus 'Afrikaanse dans';
- cursus 'tuinieren';
- een cultuurdag voor alle personeelsleden van de 22 gemeenschapscentra (tijdens de diensturen indien mogelijk);
- een atelier beeldende kunsten;
- knutsel, teken- en schilderateliers voor kinderen in GC De Kroon;
- de hoop mij hier "thuis" (GC De Kroon) te mogen voelen;
- 'Soepfestival' in GC De Kroon (ter bevordering van de ontmoeting tussen de diverse bevolkingsgroepen);
- 'iets doen' aan de blinde muur van GC De Kroon;
- inspraak in de uitvoeringsbesluiten van de Verordening de Lille over de sociaal-culturele verenigingen;
- hopelijk zal het nieuwe café van GC De Kroon vaker open zijn en regelmatig, en niet, zoals vroeger, gesloten zijn op zon- en feestdagen;
- café van GC De Kroon open op zon- en feestdagen!!;
- café van GC De Kroon graag dagelijks open;
- de jongeren tussen 12 en 18 jaar inschakelen in alle culturele projecten betreffende erfgoed en patrimonium. Samenwerking met Chiro, Franstaligen, Academies,...;
- het eventueel samen opzetten van een concertreeks met De KUUB;
- meer promotie van het aanbod van de Gemeentelijke academie voor muziek en woord;
- mobiliteitsprobleem aan de Jeugdsite: éénrichtingsverkeer aan de Groendreef. Straatje terug openzetten zodat het verkeer beter doorstroomt;
- waarom niet één of twee keer per jaar een workshop organiseren in (muziek, theater, beeldende kunsten,...) > aan het einde waarvan het resultaat voorgesteld wordt in GC De Kroon? In geval van beeldende kunst wordt er gewerkt aan een gezamenlijk kunstwerk;
- eventuele aankoop van de gebouwen van de Nationale Bank door de gemeente;
- een maandelijks literair café in het nieuwe Krooncafé: een "speeltuin" voor vertellers, voorlezers, moppentappers, poëten,... Met de nadruk op laagdrempeligheid. Geen elitaire ver-van-mijn-bed-show.

En wat missen we nog in Sint-Agatha-Berchem?

Via rondvraag tijdens Adviesorgaan voor Nederlandstalige Cultuur - 14.05.2013

- een zwembad op wandelafstand om prijs van de uitstappen (busvervoer) te verminderen;
- een mogelijkheid om de capaciteitsproblemen aan te pakken - kleuterschool - lagere school (1ste leerjaar);
- gemeentelijk archiefbeleid;
- een ontmoetingscafé;
- kleur;
- tewerkstellingsinitiatieven voor jongeren;

- ontmoetingen tussen diverse culturen, gemeenschappen en wijken;
- scherpere keuzes maken - misschien moeten we wat minder doen;
- nood aan initiatieven voor 12- tot 18-jarigen;
- duurzame initiatieven: bio-eten, biotuinen, repair café, windenergie, LETS, enz...;
- bredere betrokkenheid: participatie aan het culturele leven / verenigingsleven;
- een "cultureel café" / ontmoetingsplek;
- infrastructuur voor de Gemeentelijke muziekacademie;
- initiatieven die de gemeentegrens overschrijden, waar ook niet-Berchemmenaren op afkomen;
- culturele website;
- parking. Openbaar vervoer niet laat genoeg 's avonds;
- meer uitwisseling, samenwerking en dynamisme tussen de "actoren" die in Sint-Agatha-Berchem werkzaam zijn. Ook banden met de andere gemeenten aanhalen;
- Nederlandstalige bioscoop, toneel voor kinderen en volwassenen (aanbod Nederlandstalige cinema in Brussel te beperkt).

7.6. Advies en goedkeuring door het College van Burgemeester en Schepenen

Op 29.10.2013 werd het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen.

7.7. Goedkeuring door de Gemeenteraad

(werk in uitvoering)

7.8. Informatie over het cultuurbeleidsplan aan de bevolking

- 7.8.1. Eenmaal het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 goedgekeurd zal iedere Berchemmenaar dit cultuurbeleidsplan, via de **publicatie op de website** van de gemeente, kunnen downloaden. Op eenvoudige vraag, via mededeling door het gemeentelijk infoblad 'Berchem News' en door het infoblad SKRAB van het GC De Kroon, zal de uitprint van het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 natuurlijk ook, per post, opgestuurd worden. Opmerkingen en adviezen door de bevolking zullen ook dan nog met plezier worden ingewonnen.
- 7.8.2. Van de volledige versie van het cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 wordt een **gecomprimeerde versie in boekvorm** uitgegeven. Een handig boekje met illustraties en met de nodige praktische informatie zoals telefoonnummers, e-mailadressen van contactpersonen dat ruim verspreid zal worden onder de Berchemse bevolking.
- 7.8.3. In het kader van het **gemeenschapsforum** (zie de Culturele spelers - GC De Kroon) zal elk jaar opnieuw tijdens de **Nieuwjaarsreceptie** van GC De Kroon aan de aanwezigen een flyer worden aangeboden met de stand van zaken van het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 met de gerealiseerde doelstellingen en de nog te realiseren doelstellingen. Op de flyer zal een antwoordstrook bevestigd zijn met de mogelijkheid om op deze 'stand van zaken' te reageren.

7.8.4. Via de **facebook-pagina** van het GC De Kroon kan er op elk moment gereageerd worden op het lokaal cultuurbeleid.

7.8.5. Via de **dialogotafels**, georganiseerd door het GC De Kroon, zal de bevolking regelmatig op de hoogte worden gehouden over het geïntegreerde Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019. Na de infomomenten kan de Berchemmenaar hierover van gedachten wisselen, de stand van zaken evalueren en suggesties doen.

8. Evaluatie van 'Belofte aan Berchem': 2008 - 2013

In een vroeg stadium van het opmaakproces van het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 werden, tijdens de vergaderingen van het Adviesorgaan voor Nederlandstalige Cultuur, respectievelijk op 24.09.2012 en op 22.10.2012, en tijdens de Gemeenschapsraad van De Kroon op 27.11.2012 de doelstellingen van het cultuurbeleidsplan 2008 - 2013 overlopen en geëvalueerd. Feedback werd er gegeven op een lijst van gerealiseerde projecten en niet-gerealiseerde projecten.

8.1. Gerealiseerde projecten: 2008 - 2013

8.1.1. **Een cultureel dorp op ieders maat:** *Wie in Sint-Agatha-Berchem op zoek is naar cultuur, krijgt van de culturele partners een enthousiasmerend aanbod op maat.*

Concreet gerealiseerd:

- De infrastructuurvernieuwing en uitbreiding van het gemeenschapscentrum De Kroon;
- De bibliotheek nog eigentijdser;
- Gezamenlijke affiche van de 'klassieke concerten' in het kader van 'Symbiose 1082'.

8.1.2. **De jeugd, het cultuurpubliek van vandaag en morgen:** *Met een divers aanbod aan jeugdinitiatieven tijdens en buiten de schooluren en een aanbod voor jonge gezinnen en families, bouwen de grote Berchemse actoren voortdurend aan hun relatie met het cultuurpubliek van morgen.*

Concreet gerealiseerd:

- Een super-de-luxe schoolprogrammatie;
- Kindercursussen, familiespektakels, en de jeugd- en sportdag 'BOEMBOUM';
- Spetterende jeugdboekenweken;
- Maandelijkse voorleesnamiddagen;
- De nieuwe jeugdinfrastructuur in de Groendreef met de Chirolokalen en met het Jeugdhuis De KUUB.

8.1.3. **Een verhaal van goede burens en sterke partners:** *De Nederlandstalige gemeenschap deelt met de Franstalige gemeenschap het Symbiose-actielabel en vermenigvuldigt zijn publiek.*

Concreet gerealiseerd:

- De oprichting van "Symbiose 1082": nauwe samenwerking tussen de Nederlandstalige en Franstalige cultuurhuizen;
- Het Visueel Festival Visuel;
- Deelname aan de Zinneke Parade van 2010 met Zinnode 'STOEMP'.

8.1.4. **Missie publiekverbreding: hoger mikken:** *Een aanbod buiten de muren en dicht bij de mensen vormt het vertrekpunt voor cultuurbeleving op een actiever niveau.*

Concreet gerealiseerd:

- Het Visueel Festival Visuel, editie "in je buurt" (karavaangedachte die cultuur exporteert);
- De Boekenbende aan Huis;
- Een leesterras voor de bibliotheek.

8.1.5. **Toegangspoor en buitenverblijf van Brussel:** *Via haar lokale cultuurhuizen voelt Sint-Agatha-Berchem zich verbonden met de grootstedelijke Brusselse cultuurerfaring en de centra in de Vlaamse Rand.*

Concreet gerealiseerd:

- "Op stap met Corneel" in 2005;
- De Berchemse kleinschaligheid als troef: grote namen in kleine, intimistische producties;
- Toegang tot BruNO, het Brussels Netwerk Openbare bibliotheken.

8.1.6. **Het levend geheugen van Berchem:** *In Sint-Agatha-Berchem is de lokale geschiedenis een blijvend actueel cultureel thema dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen beleven.*

Concreet gerealiseerd:

- Een project mondelinge geschiedenis;
- Tentoonstelling: "Vliegveld van Sint-Agatha-Berchem - 100 jaar geleden".

8.2. Niet gerealiseerde projecten: 2008 - 2013

DOELSTELLINGEN	NIET GEREALISEERD
1. Wie in Sint-Agatha-Berchem op zoek is naar cultuur, krijgt van de culturele partners een enthousiasmerend aanbod op maat.	Een actuele Berchemse activiteitenkalender.
2. Met een divers aanbod aan jeugd-initiatieven tijdens en buiten de schooluren en een aanbod voor jonge gezinnen en families, bouwen de grote Berchemse actoren voortdurend aan hun relatie met het cultuurpubliek van morgen.	Toeleiding van jongeren naar de socio-culturele verenigingen, naar de amateurkunstverenigingen van Sint-Agatha-Berchem; naar het culturele aanbod in Sint-Agatha-Berchem (bvb. naar programma van het Feest van de Vlaamse Gemeenschap,...).
3. De Nederlandstalige gemeenschap deelt met de Franstalige gemeenschap het Symbiose-actielabel en vermenigvuldigt zijn publiek.	

<p>4. Een aanbod buiten de muren en dicht bij de mensen vormt het vertrekpunt voor cultuurbeleving op een actiever niveau.</p>	<p>1. De bibliotheek-aan-huis-dienst (moeilijk haalbaar wegens te weinig personeel - suggestie: samenwerking met Ellips, werknemers art. 60,...). 2. Inspraak (diversiteit van de Berchemse bevolking weerspiegelt zich niet genoeg in de Raden; Adviesorgaan Cultuur, Gemeenschapsraad,)</p>
<p>5. Via haar lokale cultuurhuizen voelt Sint-Agatha-Berchem zich verbonden met de grootstedelijke Brusselse cultuurervaring en de centra in de Vlaamse Rand.</p>	
<p>6. In Sint-Agatha-Berchem is de lokale geschiedenis een blijvend actueel cultureel thema dat zoveel mogelijk mensen mee kunnen beleven.</p>	<p>1. Een Berchemse beeldbank (wordt in cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 de 'Erfgoedbank'). 2. Toegankelijkheid tot de gemeentelijke archieven.</p>

8.3. Algemene evaluatie:

Bij het overlopen van de lijst met de gerealiseerde projecten stellen we vast dat de 'Belofte aan Berchem' grotendeels nagekomen werd. Voor alle doelstellingen werden er goede resultaten bereikt. Dankzij het Cultuurbeleidsplan 2008 - 2013 hebben we ook andere publieksgroepen (Visueel Festival Visuel, Zinneke Parade,...) bereikt. De Berchemse culturele instellingen bleven sterk presteren met als ideaal vertrekpunt voor samenwerking: "Symbiose 1082". Gezien de "concurrentie" met het cultuuraanbod in de regio, bleef de eigen kleinschaligheid een specifiek kenmerk en troef.

Het rijke aanbod van culturele activiteiten stond echter wel nog haaks op de manke onderlinge afstemming van de programmering van de verschillende actoren; er is daarom nood aan een communicatieplan (gezamenlijke activiteitenkalender, culturele website,...) voor een wervingsgerichte promotie, op maat van de afzonderlijke doelpublieken. Een eerste stap in die richting werd gezet door de realisatie van een gezamenlijke affiche voor de klassieke concerten in Sint-Agatha-Berchem. In Sint-Agatha-Berchem is er ook nood aan nog meer openheid naar de verschillende buurten en wijken. De diversiteit van de Berchemse bevolking weerspiegelt zich nog niet genoeg in de Adviesraden, Beheersorganen en Algemene vergaderingen die Sint-Agatha-Berchem rijk is. Ook zou er nog meer werk moeten gemaakt worden van de toeleiding van de Berchemse jongeren naar het culturele aanbod in de gemeente.

9. Middelen voor cultuur

9.1. Infrastructuur, subsidies aan de verenigingen, uitleendienst, promotie

De Berchemse verenigingen kunnen genieten van sterk verminderde tarieven voor de huur van gemeentelijke infrastructuur, maar daarvoor moeten ze eerst door het gemeentebestuur officieel worden erkend.

Eens erkend en drie jaar of langer actief, komt een vereniging in aanmerking voor het ontvangen van gemeentelijke subsidies. Alle verenigingen actief op de gebieden jeugd, sport, kunst, cultuur of sociale vorming en promotie kunnen een aanvraag indienen, voor zover zij aantoonbaar zijn ingebed in het culturele leven van de gemeente: de maatschappelijke zetel ligt in Sint-Agatha-Berchem; de meerderheid van de bestuursleden bestaat uit inwoners van de gemeente; de activiteiten van de vereniging vinden plaats op Berchems grondgebied (of toch voor zover de nodige infrastructuur beschikbaar is). Een vereniging kan maar erkend worden als ze werkt op basis van statuten en/of een reglement van inwendige orde. Deze subsidieregeling is volledig taalonafhankelijk.

Sint-Agatha-Berchem beschikt niet over een echte gemeentelijke uitleendienst, maar op schriftelijke aanvraag zijn wel onder andere podiumelementen, nadarhekken, een spreekgestoelte, tafels en stoelen en tentoonstellingspanelen beschikbaar.

De gemeentelijke dienst Public Relations verzorgt de publicatie van het tweetalig gemeentelijk infoblad Berchem News en het gemeenschapscentrum De Kroon verspreidt het maandblad SKRAB. Beide bladen nemen met graagte aankondigingen op van lokale culturele activiteiten. Daarnaast zijn er ook de respectievelijke websites van de gemeente, van het gemeenschapscentrum De Kroon met een activiteitenkalender, met facebook en de BruNO-website van de bibliotheek.

Bron: 'Belofte aan Berchem' - Cultuurbeleidsplan 2008 - 2013 Sint-Agatha-Berchem, p. 43

9.2. Financiële middelen

Ter ondersteuning van de Nederlandstalige cultuurgemeenschap van Sint-Agatha-Berchem worden in 2013 volgende bedragen ter beschikking gesteld:

9.2.1. Afkomstig uit subsidies:

Subsidie door de Vlaamse Gemeenschap – Lokaal Cultuurbeleid	€ 25.409,00
Subsidie door de VGC voor een gemeenschapsvormend project*	€ 7.500,00
Subsidie door de Vlaamse Gemeenschap - Nederlandstalige bibliotheek	€ 55.329,00
TOTAAL:	€ 88.238,00

*: één EURO subsidie per inwoner – berekend op de theoretische 30% Nederlandstaligen per gemeente.

9.2.2. Eigen middelen

Technische kosten Nl. cultuur	€ 4.100,00
Technische kosten Nl. jeugd	€ 6.808,00
Nederlandstalige bibliotheek (werking)	€ 105.181,00
Nederlandstalige bibliotheek (investeringen)	€ 14.000,00

Toelage gemeenschapscentrum De Kroon	€ 55.500,00
Toelage culturele verenigingen*	€ 9.350,00
Toelage Berchem's Music Band	€ 3.350,00
Toelage Het Meiklokje	€ 4.125,00
Toelage jeugdverenigingen*	€ 7.700,00

TOTAAL:	€ 210.114,00
----------------	---------------------

**In Sint-Agatha-Berchem worden de verenigingen niet opgesplitst in Nederlandstalige en/of Franstalige verenigingen. Het gaat hier telkens om een totale subsidiepot. Bovendien zijn sommige verenigingen tweetalig met bijvoorbeeld een Franstalige voorzitter, een Nederlandstalige secretaris en een Franstalige penningmeester. Een evenredige verdeling in Frans- en Nederlandstalige verenigingen ligt dus zeer moeilijk.*

De financiële gegevens voor 2013 zijn richtinggevend voor de ondersteuning die de Berchemse Nederlandstalige culturele instellingen en verenigingen zullen kunnen blijven genieten, natuurlijk rekening houdende met de jaarlijks beschikbare budgettaire ruimte.

Over de evenwichtige verhouding tussen de bedragen afkomstig van specifieke subsidies en de eigen gemeentelijke middelen wordt zorgvuldig gewaakt.

Ondanks het feit dat het gemeentebestuur zich genoodzaakt ziet om te besparen, ook in de culturele sector, verwachten we de komende jaren een financieel engagement van de gemeente van een zelfde grootorde als de verbintenissen die werden aangegaan in 2013.

10. Synergie met andere plannen

Dit Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 heeft raakvlakken met verwante plannen, binnen en buiten de gemeente.

10.1. Symbiose 1082 - Brussels Kunstenoverleg - Réseau Arts Bruxelles

Op 27 februari 2007 keurde het College van Burgemeester en Schepenen van Sint-Agatha-Berchem het actielabel **Symbiose 1082** goed, een keurmerk voor culturele samenwerkingsprojecten gericht op een betekenisvolle publieksuitwisseling tussen Nederlandstalige en Franstalige instellingen. Sint-Agatha-Berchem bevestigt hiermee de goede verstandhouding waarmee haar twee grote taalgemeenschappen al jaren in symbiose samenwerken en mooie projecten realiseren.

Symbiose 1082 is een initiatief van de zes grote cultuurhuizen van Sint-Agatha-Berchem: de Nederlandstalige en Franstalige academie, de Nederlandstalige en Franstalige bibliotheek, gemeenschapscentrum De Kroon, centre culturel Le Fourquet en het Lokaal Cultuurbeleid.

Symbiose 1082 sluit zich hiermee ook aan bij het **Brussels Kunstenoverleg (BKO)** en het **Réseau des Arts Bruxelles (RAB)** waarin zowel de aangesloten Nederlandstalige, Franstalige als meertalige kunstorganisaties uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest hun wens uitdrukken om samen te werken.

10.2. Actieplan 'Agenda 21'

Het Integraal cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 sluit zich aan bij het Actieplan 'Agenda 21' van de gemeente waarbij het verklaart te willen toezien op de kwaliteit van de gemeenschappelijke en natuurlijke hulpbronnen. Het wil tevens aanzetten geven tot de bescherming en tot het eventueel en mogelijk herstel van de biodiversiteit. Om de ecologische voetafdruk te minderen, wil het tenslotte spaarzaam zijn op energieverbruik.

10.3. De VGC en haar Beleidsplan Lokaal Cultuurbeleid

Vanuit het belang dat dit Integraal Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 van Sint-Agatha-Berchem hecht aan omgevingsgericht werken, aan de participatie van de bewoners aan het lokaal cultuurbeleid en aan een goede samenwerking tussen de 4 partners vertoont het een directe link met het Beleidsplan Lokaal Cultuurbeleid van de Vlaamse Gemeenschapscommissie 2011 - 2015. De samenwerking tussen de drie (in Sint-Agatha-Berchem: vier) decretale partners wordt in het Beleidsplan van de VGC als een prioriteit naar voren geschoven. In Sint-Agatha-Berchem zit dit samenspel goed en is er zeker ook sprake van een *geïntegreerde werking* met als uitgangspunt de omgevingsanalyse.

10.4. De Vlaamse Gemeenschap - Beleidsprioriteiten

Het Cultuurbeleidsplan 2014 - 2019 van Sint-Agatha-Berchem houdt zich aan de beleidsprioriteit van de Vlaamse Gemeenschap: “ De gemeente ontwikkelt een integraal en *duurzaam* cultuurbeleid, met bijzondere aandacht voor *gemeenschapsvorming*, *cultuureducatie* en het bereiken van *kansengroepen*.”

Duurzaamheid: het lange termijnperspectief vervangt in Sint-Agatha-Berchem al jaren de ad hoc aanpak. De lange termijnvisie weerspiegelt zich ook in de uitdrukkelijke wens om samen te werken met de jeugd. Sint-Agatha-Berchem zet ook in op ecologische duurzaamheid via BLED (B erchem L okaal En D uurzaam), via de Zadenbib... Zie de algemene doelstelling: Sint-Agatha-Berchem, duurzaam en sociaal.

Gemeenschapsvorming: via wijkgerichte projecten voor de nieuwkomers, voor de nieuwe Belgen,... zet Sint-Agatha-Berchem in op *gemeenschapsvorming*. Zie de algemene doelstelling: Sint-Agatha-Berchem, duurzaam en sociaal.

Cultuureducatie: Sint-Agatha-Berchem ondersteunt het levenslang leren onder andere door samen te werken met de Gemeentelijke Nederlandstalige bibliotheek, het gemeenschapscentrum De Kroon, de Gemeentelijke academie voor muziek en woord, de Berchemse scholen (schoolprogrammering), Brede School, het Lokaal Dienstencentrum Ellips. Zie de algemene doelstellingen: Sint-Agatha-Berchem, duurzaam en sociaal en Sint-Agatha-Berchem, jong en kleurrijk.

Kansengroepen: Minder begoede Berchemmenaren (*'kansarmen'*) worden tweejaarlijks aangesproken met een cultureel initiatief dat ontstaat in samenwerking met de 'sociale en culturele coördinatiegroep' (netwerk van OCMW, Maison Médicale, GC De Kroon, Lokaal Cultuurbeleid,...). Er wordt opnieuw een sociale gids uitgegeven.

Voor de *senioren* worden er cursussen, sportateliers en informatiemomenten georganiseerd. Zie de algemene doelstelling: Sint-Agatha-Berchem, duurzaam en sociaal.

11. BIJLAGEN

- De Gemeentelijke Nederlandstalige Bibliotheek Sint-Agatha-Berchem
Visietekst legislatuur 2012-2018

Met dank aan

alle culturele partners

en met bijzondere dank aan

Hugo De Vreese

Mark Dubois

Wietze Minne

Evelien Caron

Sandra Goegebeur

Bernhard Badie (voor advies bij lay-out)

Sint-Agatha-Berchem, april 2014.

Marc Bultereys, cultuurbeleidscoördinator
Agnès Vanden Bremt, Schepen van Nederlandstalig onderwijs,
Nederlandstalige academie, Nederlandstalige bibliotheek,
Cultuur en Nederlandstalige jeugd

De Gemeentelijke Nederlandstalige Bibliotheek Sint-Agatha-Berchem

Visietekst legislatuur 2012-2018

Artikel 2, 5° van het decreet op het lokale cultuurbeleid definieert een openbare bibliotheek als “een basisvoorziening waar elke burger terecht kan met zijn vragen over kennis, cultuur, informatie en ontspanning. Ze bemiddelt actief bij het beantwoorden van deze vragen. De openbare bibliotheek is actief inzake cultuurspreiding en cultuurparticipatie; ze werkt in een geest van objectiviteit en vrij van levensbeschouwelijke, politieke en commerciële invloeden.”

De bib wordt in dit decreet als enige culturele instelling omschreven als een ‘basisvoorziening’. Dit plaatst haar centraal als een belangrijk onderdeel van het cultuurbeleid. Tot haar kerntaken horen ondermeer:

- het toegankelijk maken van informatiebronnen;
- het actief bemiddelen bij het zoeken van de burger naar antwoorden op vragen over kennis, educatie, cultuur en ontspanning;
- het inzetten op leesbevordering en leesmotivatie;
- een actieve betrokkenheid bij cultuurspreiding en -participatie;

- het vergemakkelijken van deze taken door te voorzien in ondersteunende diensten, processen, infrastructuur en ontmoetingsmogelijkheden;
- het toegankelijk maken van zowel het gebouw als de collectie voor minder valide lezers en dit in nauwe samenwerking met het Instituut Kasterlinden, een instelling voor bijzonder onderwijs voor visueel en auditief gehandicapten. Voor de slechtzienden zijn een aantal boekjes omgezet in brailleschrift. In de nabije toekomst wordt deze collectie verder uitgebreid. Daarnaast beschikt de bibliotheek ook over een 100-tal daisy- en luisterboeken, zowel voor jongeren als voor volwassenen. De bibliotheek is maximaal toegankelijk voor rolstoelpatiënten. Tussen de boekenrekken werd er voldoende doorgang voorzien;
- voor de anderstaligen en de moeilijker bereikbare doelgroepen wordt er samengewerkt met het ‘Huis van het Nederlands’. Een collectie boeken met tekstballonnen is voorhanden onder het label: ‘Eenvoudig communiceren. Lezen voor iedereen’. De bibliotheek fungeert tevens als ‘doorverwijdsdienst’ voor taalcursussen allerhande (taalgarage, brusseleer, conversatietafels in het gemeenschapscentrum De Kroon,...).

De bibliotheek wenst dat haar volwaardige rol als onderdeel van het lokale bestuur voldoende erkend blijft. Vanuit bestuurlijk oogpunt is zij een potentieel krachtig beleidsinstrument om gemeentelijke doelstellingen te helpen realiseren. De bib verhoogt haar maatschappelijke legitimatie door hier als proactieve partner verder aan mee te werken.

De lokale bib wil, nog meer dan vroeger, aandacht hebben voor de lokale specificiteit en het eigen gemeentelijke beleid. Zij wil samen met andere gemeentelijke diensten gemeenschappelijke projecten uitwerken en doelen realiseren.

Om zich van haar informatietaak te kwijten is een actuele collectie bibliotheekmaterialen noodzakelijk. Ook in de toekomst moeten voldoende middelen worden ingezet om een efficiënt collectiebeleid te kunnen voeren.

De algemene verwachting is dat het aantal leners en het actieve gebruik van de bibliotheek in de toekomst onvermijdelijk zullen dalen. De belangrijkste verklaringen hiervoor zijn de toenemende concurrentie op het vlak van het aanbod van kennis, informatie en literatuur, en de voortschrijdende digitalisering.

Om op deze tendens een antwoord te bieden, kunnen de bibliotheken:

- hun concurrentiële weerbaarheid versterken door hun klanten meer aan zich te binden;
- een digitale bibliotheek (op het internet) uitbouwen als aanvulling op de fysieke bib;
De bibliotheek van Sint-Agatha-Berchem wil daarom haar digitaal platform verder uitbreiden om zowel de fysieke als virtuele bezoeker bij te staan bij zijn of haar informatiebehoeften door middel van blijvende investeringen in hard- en software en haar rol blijven spelen bij het dichten van de digitale kloof.
 - Aanbod van e- boeken in de Nederlandstalige bibliotheek
Vanaf het voorjaar 2014 stapt de bibliotheek mee in het proefproject van Bibnet. Hierdoor zal de bibliotheek haar lezers kunnen voorzien van een uitgebreider aanbod e-boeken. Opdat de lezer deze e-boeken zou kunnen 'uitproberen', worden er tablets aangekocht.
 - Gratis Wi-fi in de Nederlandstalige bibliotheek: aanbod van draadloos internet is nu al aanwezig. Leerlingen, studenten,.. maken in de bib. hun huiswerk en zoeken hier via Wi-fi informatie met betrekking tot hun huistaken, opdrachten,.. Op deze manier wordt de 'mediawijsheid' geleidelijk verhoogd.
- hun maatschappelijke functie versterken:
als correctie op de markt;
als gemeentelijk beleidsinstrument;
door hun dienstverlening gericht af te stemmen op de lokale noden.

De bibliotheek wenst in de toekomst haar digitale platform uit te breiden. Als antwoord op de verdere digitalisering van informatie, dient de bibliotheek over voldoende middelen te beschikken om zowel de fysieke als virtuele bezoeker bij te staan bij zijn informatiebehoeften. Zowel wat de hardware als de software betreft zijn blijvende investeringen nodig. (Elektronische nieuwsbrief, performant computerpark). De bibliotheek moet ten volle haar rol kunnen blijven spelen bij het dichten van de digitale kloof.

Heel wat bibliotheken kennen een aantal ernstige en dringende problemen met het personeelsbeleid.

- Een te klein personeelsbestand: veel bibliotheken beschikken over te weinig personeel, dat daardoor alleen tijd heeft om het dagelijkse werk uit te voeren.
- De onevenwichtige leeftijds piramide: oudere personeelsleden zijn over-vertegenwoordigd, zodat op korte termijn veel ervaren mensen zullen uitstromen.
- Onvoldoende aangepaste competenties: de competenties van het personeel zijn niet altijd afgestemd op toekomstige taken en uitdagingen.

De bibliotheek is vragende partij om een geschikt personeelsbeleid te laten uitwerken. Tot vandaag telt Sint-Agatha-Berchem in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het laagste percentage voltijdse equivalenten per 1000 uitleningen. Om de wijzigende competenties van het personeel af te stemmen op de toekomstige taken is permanente aandacht en middelen voor bijscholing noodzakelijk.

Bibliotheken werken vaak samen met partners (zo werkt de bib van Sint-Agatha-Berchem samen met onderwijsinstellingen, Brede School, Lokaal Cultuurbeleid, gemeenschapscentrum De Kroon, Gemeentelijke Academie voor muziek en woord, het Instituut Kasterlinden, vzw Het Meervoud, de 'Symbiosegroep 1082',...). Partnerschappen zijn voor bibliotheken belangrijk om:

- concrete beleidsdoelen te realiseren;
- bepaalde doelgroepen of klanten te bereiken;

In de bib van Sint-Agatha-Berchem:

- Een collectie van een 100-tal **boekbaby's** is in de bibliotheek aanwezig. In functie hiervan worden de contacten met 'Kind en gezin' verder uitgebouwd. Tijdens de 'Week van de allerkleinsten' in Sint-Agatha-Berchem werden hierover infomomenten georganiseerd.
- **Klasbezoeken.** Alle Nederlandstalige Berchemse scholen (van kleuterklassen tot en met het zesde leerjaar) en het Instituut Kasterlinden komen regelmatig op bibliotheekbezoek.
- De voorleesnamiddagen: elke derde woensdag van de maand kunnen **kinderen van 5 tot 7 en van 8 tot 12 jaar** komen luisteren naar verhalen. Enkele Berchemse onderwijsinstellingen hebben dit aanbod geïntegreerd in hun naschoolse opvang. De bibliotheek werkt hiervoor ook nauw samen met het project 'Flamingo' van Brede School.
- De deelname aan de jaarlijkse Jeugdboekenweek (tijdens de maand maart) met vertelmomenten voor **kleuters**, voor de **3 graden van het lager onderwijs en voor de eerste graad van het secundair onderwijs**.
- De deelname aan de jaarlijkse Week van de Openbare Bibliotheek (tijdens de maand oktober met telkens een "verwendag" (ontbijt, optredens, animatie voor de allerkleinsten,...)).
- Boekenbende aan huis: een **leesbevorderingsproject voor kinderen met taalachterstand**. Een aantal gezinnen uit Sint-Agatha-Berchem krijgen van februari tot maart vijfmaal een verteller (student uit een lerarenopleiding) aan huis die voorleest aan kinderen tussen 5 en 7 jaar en waarbij aan de ouders het belang van bibliotheekbezoek duidelijk wordt gemaakt.
- **Leesbegeleiding KTA:** met de Erasmushogeschool werd een samenwerkingsverband opgezet waarbij studenten 'lerarenopleiding' één keer per maand de leerlingen uit het eerste

jaar beroepsonderwijs van het Koninklijk Technisch Atheneum van Sint-Agatha-Berchem begeleiden in de bibliotheek. In kleine groepjes worden taalstimulerende spelletjes en lees oefeningen opgezet om de taal en leesvaardigheid van de jongeren te verhogen.

- De bibliotheek participeert, in samenwerking met vele culturele partners uit Sint-Agatha-Berchem, jaarlijks actief aan het “Visueel festival Visuel”, aan “Beeldspraak” (kunstenpromenade) en werkt tevens nauw samen met de geschied- en heemkundige kring Sint-Achtenberg (realisatie van onder andere de spraakmakende tentoonstelling: “Vliegveld van Sint-Agatha-Berchem – 100 jaar geleden”).

De bibliotheek wil dan ook een actieve partner blijven in het lokale cultuurbeleid. De hechte band die er al bestaat met de cultuurbeleidscoördinator, het Gemeenschapscentrum De Kroon, de Nederlandstalige scholen, de Academie voor Woord en Muziek en de Brede School moet verder aangehaald worden. Ook de samenwerking over de taalgrenzen heen (Symbiose 1082) blijft van belang. Om gemeenschappelijke culturele activiteiten te kunnen inrichten moeten er voldoende middelen worden vrijgemaakt om de bibliotheek de kans te geven buiten haar muren te treden.

Met deze ‘Visietekst’ wil de Gemeentelijke Nederlandstalige Bibliotheek Sint-Agatha-Berchem alvast inspelen op cultuureducatie en op de hedendaagse behoeften, overeenkomstig de Vlaamse beleidsprioriteiten.

‘Laagdrempeligheid’ en gezelligheid voert zij alvast hoog in het vaandel. In functie hiervan heeft zij in de tuin een ‘leesterras’ laten aanleggen en beschikt zij over een leeszaal met een uitgebreide collectie tijdschriften en kranten. Hier kan aan een democratische prijs koffie gedronken worden. Bovendien start de bibliotheek met een ‘Zadenbib’. In de bibliotheek kunnen gratis zaden ontleend worden.

Voor de dienstverlening heeft het personeel zichzelf de volgende opdracht opgelegd:

“Het bibliotheekpersoneel engageert zich om in alle collegialiteit een professionele en persoonlijke dienstverlening te garanderen aan alle Berchemmenaren, en een antwoord te bieden op hun behoeften aan ontspanning, informatie, educatie en ontwikkeling, door middel van een actuele en representatieve collectie boeken, tijdschriften en digitale informatiedragers, in een aangename en goed uitgeruste bibliotheekvoorziening.”